

universitātes avīze

Otrdienā,
9. oktobris,
2001. gads

Latvijas Universitātes izdevums (iznāk kopš 25.09.1922.)

Nº 3

JUBILEJA

Universitātes 83. gadu uzsākot

Latvijas Universitātes dibināšanas 82. gadadiena 28. septembra pēcpusdienā visus pulcināja Lielajā aula uz jubilejai veltīto Senāta svinīgo sēdi.

Mēs, nenoliedzami, esam Latvijas lielākā augstskola, atzina Senāta priekšsēdētājs Mārcis Auziņš, pat vēl vairāk, mēs esam vienīgā klasiskā tipa universitāte Latvijā. Ne velti Latvijas Universitāte ir viena no ļoti nedaudzajām augstskolām pasaulē, kuras nosaukumā ir valsts vārds. Tas uzliek papildu atbildību. Augsts akadēmiskais līmenis ir vienmēr bijis un, cerams, arī nākotnē būs Latvijas Universitātes atšķirības zīme.

Veicot Universitātes administrācijas iesāktās un mūsu augstskolā tik ļoti nepieciešamās pārmaiņas, būtiska loma ir Senātam. Tām jābūt pārmaiņām, kas stimulē un atbalsta izcilību akadēmiskajā darbā. Pārmaiņām, kas par pamatuzdevumu izvirza šīs akadēmiskās izcilības nodrošināšanu. Tikai šādi realizētas reformas nesīs gaidītos rezultātus.

Atklājot svinīgo Senāta sēdi, tā priekšsēdētājs Mārcis Auziņš visi, bet it īpaši jauniešiem, senatoriem, kas šādā sēdē Universitātes senatoru statusā piedalījās pirmo reizi, vēlēja veiksmi, augstskolas 83. gadu uzsākot.

Parasti dzimšanas dienās atceras to, kas ir izdarīts, un uzslavē par labajiem darbiem, kādu, pēc rektora Ivara Lāča domām, pagājušajā gadā ir bijis ne mazums.

Zinātnē pērn Universitātes organizēto konferenču skaits ievērojami pārsniedza 200. Vairums no tām bija starptautiskas. Publicēto darbu skaits pagājušajā gadā pirmo reizi pārsniedza 2500. Daudzi darbi ir "augstas raudzes" vērtīgos izdevumos. Studijās pagājušajā gadā ir pabeigta programmu akreditācija. Ir saņemts Eiropas universitāšu Novērtēšanas programmas ekspertu atzinums. Skaitliski audzis apmaiņas programmu, viesstudentu un vieslektoru skaits. Šeit var pieminēt tikai pirms dekādes nosvinēto desmit sekmīgas sadarbības gadu jubileju ar Maincas Johanasa Gūtenberga universitātes kolēģiem. To spilgti apliecina klātesošie jaunie Goda doktori un Goda biedri no mūsu partneru universitātēm un viesi no Centrālās Ķīnas Normālās universitātes Ķīnas Tautas Republikā.

Runājot par sevis sakopšanu, rektors Ivars Lācis uzteica Letonikas centra atklāšanu Filoloģijas fakultātē un mācību korpusa remontu Jūrmalas gatvē, Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē. Atzinīgi tika vērtēta arī Senāta zāles restaurācija, kuras gaitā izdevās atklāt 1939. gada Universitātes budžetu.

5. lpp. ►

Prof. Ernesta Felsberga piemiņas stipendijas laureāte Kristīne Ante priecējas ar klavieres spēli

AVĪZEI BŪS 80

Mūs vērtē Tēvijas fonds no ASV

LU laikraksta "Universitātes Avīze" vēsture jeb datorēras sākums nav iedomājams bez Latvijas Korporāciju apvienības un studentu prezidiju konventa atbalsta.

90. gadu sākumā uzsāku saraksti ar izdevuma "Universitātes", kas dibināts 1930. gadā, bet pēc kara sāka iznākt ASV, Ņujorkā, galveno redaktoru Gunāru Cimbuļa kungu, Lett. Apmaiņām ar informāciju un izdevumiem. Ar Cimbuļa kunga starpniecību iepazīnāties ar L. K. A., Inc. Tēvijas fonda komitejas pārstāvjiem Arturu Vatvara kungu, Bev., un Andreju Baidiņu kungu, Frat. Acad. Iesaistījās arī L. K. A. seniors Dr. Arvīds Ziedonis. No Tēvijas fondā ienākušajiem ziedojumiem saņēmām dāvinājumu – pirmo datoru, vēlāk skeneri un kopējamo aparātu. Tehniski tikām nodrošināti, lai avīzi sāktu salikt moderni un kvalitatīvi. Jāpiebilst, ka, pirms ieguvām datoru redakcijā, mums laipni palīdzēja un apmācīja speciālisti no Fizikas un matemātikas fakultātes – Viesturs Vēzis un Rita Biziņa.

Tēvijas fonds mūs turpina ne tikai atbalstīt, bet arī vērtēt. Nu jau vairākus gadus žūrijas komisija (tās sastāvs mainās) laikraksta štata un ārštata autoriem piešķir godalgas. Esam pateicīgi par veltīto uzmanību un mūsu darba novērtējumu. Tas, protams, stimulē strādāt vēl godprātīgāk un apzinīgāk, jo mūs vērtē arī aiz okeāna. Un tā, šogad esam saņēmuši šādu vēstuli:

"Žūrijas komisija (Andrejs Baidiņš, L. K. A. pārstāvis, pensionēta "Doubleday" izdevniecības darbiniece Anna Rumaka, dzejnieks Modris Mednis) izvērtēja pagājušā akadēmiskā gada "Universitātes Avīzi" un nāca ar sekojošiem lēmumiem:

Trīs Tēvijas fonda proponētās godalgas pienākas sekojošām personām:

* **sarkanaa@hotmail.com** - par svaigu pieeju tematam, labu valodu un patīkamu humora izjūtu;

* **Vijai Apinītei** un **Mārai Sadovskai** - par labiem sacerējumiem un intervijām ar interesantām personām.

Ievēribu pelnījuši vēl ir:

- Pagājušā gada laureātes Andas Lases raksti un intervijas;
- Indulis Krauze – laba valoda, interesanti raksti;
- Ilga Rismāne un Ilze Sperga – labas dzejas;
- Gita Liepiņa – labi raksti un intervijas;
- Inguna Kārklīņa – noderīgi raksti par veselību.

Žūrijas komisija izsaka atzinību avīzes redakcijai un autoriem par veikto darbu un novēl labas sekmes nākotnē."

ILZE BRINKMANE

LU Goda doktori un biedri

Tosts ar šampanieša glāzēm jubilārei Mazajā aula

Šajā numurā:

Balvas zinātnisko darbu
autoriem - 3.lpp.

Konkursi - 7.lpp.

Par 18. WACRA starptautisko
konferenci Vīnē lasiet "UA"
nākamajā numurā

RUNĀ STUDENTI

Tavs laiks - tava izvēle

Dalja no mūsu jautrās un radošās AIESEC komandas
jauniešu NOO forumā "JA-JA-DRA"

Cilvēks neizvēlas laiku, kurā piedzimt un dzīvot, cilvēkam uzlikts par pienākumu izvēlēties, kā dzīvot.

M. Birze

No kā tad sastāv mūsdienu studenta ikdienas kalendārs? Hmm... sākot no semināriem un lekcijām universitātē, bibliotēkām, grāmatu kaudzēm un pasniedzēju sejmām, līdz bezrūpīgām sarunām un tustiņiem draugu pulkā. Pats par sevi saprotams, ka, tāpat kā visās lietās, arī šeit ir savi izņēmumi, un tāpēc apzinīgākie no mums pierāda sevi, strādājot kompānijā "X", bet vēl kāds šos pāris studiju gadus uztver kā aktīvas atpūtas periodu. Un tad vēl – blakus studijām, izklaidēm, ģimenei un draugiem atliek nedaudz laika savām iemīļotajām nodarbēm, hobijiem.

Taču pastāv vēl kāda brīvā laika pavadīšanas alternatīva! Lietderīgi izmantot savas stundas, minūtes, dienas un mēnešus tu vari, iesaistoties kādā no jauniešu nevalstiskajām organizācijām, kuru ikdienā ietilpst viss augstāk minētais.

Iespējams, ka būsī jau kaut ko dzirdējis par starptautisko jauniešu organizāciju AIESEC, kas ir lielākā jauniešu organizācija pasaulē un kurā darbojas aptuveni 30 000 studentu. Turklāt tā nav jāmeklē nekur tālu, jo starp 83 visas pasaules dalībvalstīm savu vietu (nu jau septiņus gadus) tā ir atradusi arī Latvijā.

Vārds AIESEC apvieno darbīgus, uzņēmīgus, radošus, atvērtus un pozitīvus jauniešus visā pasaulē. Taču, ko tad īsti mēs darām katru dienu? AIESEC pamatdarbība ir studentu apmaiņa, tas ir, latviešu censoniem tiek meklēta prakses vieta ārzemēs, savukārt ārzemju studenti ir mīļi gaidīti pierādīt sevi kādā no Latvijas uzņēmumiem. Papildus tam AIESEC organizē daudz un dažādas jaunietis izglītojošas, attīstošas un pilnveidojošas pasākumus.

Varbūt arī tu pamanīji koši oranžos plakātus ar saukli MĒS TEVI GRIBAM! Jā, tie bijām mēs, kas gribēja TEVI ieraudzīt mūsu aktivitātēs – interaktīvajā seminārā "Projektu vadīšana", jauniešu nevalstisko organizāciju forumā "JA-JA-DRA", AIESEC info ballītē un AIESEC nometnē.

Tātad 18. un 20. septembrī visi interesenti varēja uzzināt, kas tad īsti ir projekts, kas ir laba projekta ideja un kā to vislabāk realizēt. Savukārt 19. septembrī tika pilnīgi pārvērsta Latvijas Universitātes galvenās ēkas garderobe.

5. lpp. ►

JAUNUMI

Atklāta un iesvētīta piemiņas plāksne
LU profesoram Fricim Gulbim

Foto no autora arhīva

Otrā pasaules latviešu zinātnieku kongresa laikā, šāgada 14. jūlijā plkst. 14.15, tika sarīkota piemiņas plāksnes atklāšana LU prof. Fricim Gulbim pie ēkas Kronvalda bulv. 4. Sākumā īsu uzrunu teica šī pasākuma veicējs Jānis Jansons. Tad viņš deva vārdu aktrisei Baibai Nollenendorfaī savas sagatavotās runas nosaukšanai.

“Šogad, 19. janvārī apritēja 110 gadu, kopš dzimis izcilais akadēmiskais darbinieks un Latvijas patriots prof. Fricis Gulbis. Viņš bija ievērojama personība mācību spēku saimē gan Latvijas Universitātē, gan unikālajā Baltijas universitātē Hamburgā, gan arī vēlāk, emigrācijā Kanādā - Makmastera universitātē Hamiltonā. Akadēmiskajā darbībā viņš jāuzskata par fizikas kā studiju specializācijas un zinātnes dibinātāju Latvijā. Viņa pūliņu rezultātā, izveidojot Latvijas Universitātes Fizikas institūtu, fizika ir kļuvusi par vienu no vadošajām zinātņu nozarēm mūsu valstī..

Pēc neatkarības atjaunošanas arī

Latvijā ir publicēti vairāki raksti sakarā ar prof. F. Gulbja 100 un 110 gadu atceri. Šai sakarā jāsāk aizpildīt daudzos baltos plankumus mūsu fizikas zinātnes vēsturē. Sāksim ar Latvijas fizikas skolas aizsācēju profesoru Frici Gulbi.”

Plāksni iesvētīja M. teol. Vilis Vārsbergs un noskaitīja aizlūgumu. Pēc tam runu teica LU fizikas prof. Juris Zaķis, atzīmējot prof. F. Gulbja lielos nopelnus izglītības sekmēšanā, it īpaši veidojot un vadot Baltijas universitāti Vācijā pēc Otrā pasaules kara. Šis universitātes emblēma tagad glabājas LU Mazajā aulā.

Latvijas Zinātņu akadēmijas viceprezidents Andrejs Silinš pastāstīja, ka viņš 70. gadu sākumā bija apmeklējis Makmastera universitāti Hamiltonas pilsētā Kanādā. Tur vecākās paaudzes profesori labi atcerējās enerģisko latviešu prof. Frici Gulbi un pat parādīja viņa darba telpu.

JĀNIS JANSONS

Izcila jurista piemiņai

Latvijas Universitātes bibliotēkā atcerējās izcilo juristu, Universitātes profesoru, speciālistu romiešu tiesībās VASILIJU SINAISKI viņa 125. dzimšanas dienā.

Bibliotēkas galvenajā ēkā bija iekārtota profesoram Sinaiskim veltīta izstāde, kurā atainots gan viņa dzīves gājums, gan izstādītas neskatītās publikācijas. Vasilij Sinaiskis ir apmēram 500 dažādu rakstu un monogrāfiju autors.

Par ievērojamo Universitātes profesoru runāja bibliotēkas Bibliogrāfijas nodaļas līdzstrādnieks Ēriks Sārts, iepazīstinot ar šīs personības dzīves gājumu – piemēram, studijām Francijā un senajā Tartu universitātē, ar darbu un dzīvi Krievijā, Polijā un Ukrainā.

Kad nesen bija izveidota Latvijas Universitāte, Eiropas mēroga zinātnieku aicināja uz Rīgu. Viņš sāka lasīt civiltiesību un romiešu tiesību kursus. Tolaik mācībspēkiem – ne latviešiem piecu gadu laikā bija jāapgūst latviešu valoda, bet Vasilij Sinaiskis to iemācījās gada laikā, sa-

vam bagātajam Eiropas valodu pūram pievienojot Latvijas valsts valodu.

Viens no šī jurista galvenajiem veiktumiem ir grāmata civiltiesībās.

Vasilij Sinaiskis aizrāvās arī ar latviešu tautsdziesmu izpēti. No neparasta skatpunkta uzrakstīts viņa darbs “Latviešu sabiedriskā iekārta tautsdziesmu spoguļi”. Vasilij Sinaiskis mūsu folklorā saskatīja vairāku zinātņu, īpaši ētikas un morāles, iedīgļus.

Viņš bija žurnāla “Jurists” redaktors, Latviešu konversācijas vārdnīcā rakstīja par juridiskajiem jautājumiem.

Sekmīgo darba cēlienu pārtrauca Latvijas okupācija 1940.gadā. Kad sarkanarmija otro reizi tuvojās mūsu valstij, profesoram Sinaiskim 1944. gadā izdevās emigrēt uz Prāgu, bet no turienes uz Briseli, kur 1949. gadā noslēdzās viņa dzīve. Latvijā Vasilij Sinaiskis nav aizmirsts, un daudz materiālu par viņu ir arī Universitātes bibliotēkā.

VJUA APINĪTE

Dāvinājums Medicīnas
fakultātei

24. septembrī profesors A. Rubins Latvijas Dermatoveneroloģijas fonda vārdā dāvinājis desmit grāmatas “Seksuāli transmisīvās slimības” Medicīnas fakultātes studentu mācību vajadzībām.

Grāmatas anotācijā profesors A. Rubins raksta:

“Seksuāli transmisīvo slimību (STS) diagnostika un ārstēšana pēdējo 5 - 10 gadu laikā ir strauji attīstījusies un pilnveidojusies, tomēr precīza un savlaicīga šo slimību diagnostika un ārstēšana sagādā lielas rūpes kā pacientam, tā ārstam.

Grūti diagnosticēt slimību, precīzi noteikt tās sākumu, izvēlēties pareizo terapiju, vienlaikus var būt vairākas slimības. Arī jautājums par STS izārstēšanu un to kritērijiem ir diskutējams.

Medicīnas fakultāte pateicas personīgi profesoram A. Rubinam un visam autoru kolektīvam par dāvinājumu.

Šīs grāmatas būs pieejamas visiem lasītājiem LU bibliotēkā.

LU Medicīnas fakultātes dekāns
prof. ULDIS VIKMANIS

Rudens brīnums Māmuļā

“Feministica Lettica” sastādītāja draudzīgā sarunā ar filozofiem

Atkal ir vējains rudens, kad sirds mazliet skumst un aizkļūst melanholijā. Tomēr allaž kā mazi brīnumi kaut kur līdzās uzplaukst starojoši mirkli, kas izvilina siltu smaidu. Tāds mazs brīnums ir arī almanaha “Feministica Lettica” 2. laidniens, uz kura atvēršanas svētkiem 1. oktobra vakarē tika aicināts ikviens interesents. Mājīgo Rīgas Latviešu biedrības nama Kluba zālī vēl mājīgāku darīja izdevuma sastādītājas un galvenās redaktors Ausmas Cimdināš dzirkstošais dzīvesprieks, filozofu Roberta Mūka un Jāņa Nameiša Vēja asprātīgās atziņas, saksofona apercīgā balss un rudens ziedu krāsas.

“Feministica Lettica” 2. laidiena ievadā vēstīts, ka galvenais akcents šajā izdevumā likts uz sievietes un

dzimuma reprezentāciju latviešu literatūrā un kultūrā, tomēr virkne rakstu ietiecas plašākos starptautisku kontekstos. Autoru vidū ir tādi humanitārajās aprindās pazīstami vārdi kā Ausma Cimdināš, Roberts Mūks, Viktors Ivbulis, Īnta Čaklā, Ojārs Lāms u. c., kā arī pētnieki no citām zemēm.

Anna Brigadere, Regīna Ezera, Mēdeja, Spīdala... - tās ir tikai dažas no noslēpumainā daļā dzimuma būtņēm, par kurām varam lasīt almanahā. Taču ārpus uzmanības loka nepaliek arī stiprais dzimums.

Sieviete... vīrietis... Sievietes un vīrieši par sievieti un vīrieti... Vai nav intrīģējoša lasāmviela rudens vakaros, kad skurstenī svilpo vējš?

IEVA JASINSKA

Veiksmīgas sadarbības desmitgade

Foto no autores arhīva

No šīgada 15. līdz 19. septembrim LU viesojās delegācija no Johanasa Gūtenberga universitātes Maincā (Vācija). Delegāciju vadīja Maincas universitātes prezidents prof. Jozefs Raiters. Tās sastāvā bija prof. Renāte fon Bardelebena un prof. Andreass Kellelats no Pielietojamās valodniecības un kultūras zinātņu fakultātes, prof. Ervins Oberlenders no Vēstures fakultātes un Ārējo sakaru daļas vadītājs Rainers Henkels fon Klass.

Šī vizīte bija veltīta abu universitāšu sadarbības desmitgadei. Veiksmīgas sadarbības pirmsākums meklējams 1990. gadā, kad dibinājās pirmie kontakti starp LU Vēstures un filozofijas fakultāti un Maincas universitātes Vēstures fakultāti. 1992. gadā 25. jūnijā tika parakstīts līgums par akadēmisko sadarbību jau institucionālajā līmenī.

Kopš tā laika notiek aktīva studentu apmaiņa dažādās specialitātēs. Maincas universitātē ik gadus piešķir LU studentiem gada vai semestra stipendijas studijām vēsturē, filozofijā, socioloģijā un tulkošanā. Latvijas Universitātē ik gadus studē 3 - 4 Maincas universitātes studenti.

Bībeles
loma XXI
gadsimta
kultūrā

Latvijas Bībeles biedrība un Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultāte 27. septembrī Mazajā aulā rīkoja starptautisku zinātnisku konferenci “Bībele un XI gadsimta kultūra”. Ierosmi šādai konferencē devusi vērtīgā pieredze, kura uzkrāta jaunā latviešu Bībeles tulkojuma veidošanas gaitā. Akadēmiskajā forumā piedalījās zinātnieki no Skandināvijas, tomēr galvenais akcents tika likts uz Latvijas zinātnieku – teologu, filozofu, mākslas zinātnieku u. c. līdzdalību. Konference bija starpdisciplināra, un tās galvenās tematiskās aplocekas: Bībeles tulkošanas darba metodoloģija, Bībeles grāmatu kanona un pamatteksta problemātika, mūsdienu literatūras teoriju ietekme uz Bībeles interpretāciju, bibliskās tematikas “pēdu” klātbūtne sekularizētajā XXI gadsimta kultūrvidē, Bībele un mūsdienu latviešu valodas attīstība.

Konferences sesijas vadīja J. Čālis (TF dekāns) un V. Tēraudkalns (LBB ģenerālsekretārs). Pirmo referātu lasīja prof. Krister Asbergs, kas vadījis Zviedrijas Bībeles tulkošanas komisiju. Darbs pie jaunā zviedru Bībeles tulkojuma ilga apmēram 30 gadus, un tā gaitā uzkrāta liela pieredze. Antonijs Abela (Malta) un Sepo Sipila (Somija) savos priekšlasījumos iepazīstināja ar novitātēm Bībeles tekstu pētniecības jomā. Interesants bija Agitas Mišānes (FSI) referāts, kurā analizēts, kā dažādas reliģiskās grupas savā argumentācijā izmanto Bībeles tekstus. J. Čālis runāja par Bībeles autoritāti, atsaucoties uz mūsdienu teologu atzinumiem. V. Tēraudkalns referēja par informācijas sabiedrības mestajiem izaicinājumiem kristietībai un reliģisko grupu darbības transformācijām šo izaicinājumu priekšā.

Konference deva jaunas atziņas turpmākajam darbam, apliecinot, ka šādas tikšanās ir ļoti vērtīgas.

VALDIS TĒRAUDKALNS,
Latvijas Bībeles biedrības
ģenerālsekretārs

12. Internacionālais
jaunās mūzikas festivāls

Melngalvju namā 10.10. 19:00 Ansamblis “Musa Luden” (Slovākija) 11.10. 19:00 Ansamblis “Contrechamps”

Hotel Maritim 11.10. 18:00 Ansamblis “Musa Luden” (Slovākija) Melngalvju namā 12.10. 19:00 Latvijas kameramūzika Rīgas Domē 13.10. 17:00 Latvijas

komponistu kompozīcijas

Melngalvju namā 13.10. 19:00 “The Chordos Quartet and Friends” (Lietuva) Ansamblis “Contrechamps” (Zviedrija) 14.10. 19:00 “Hortus Musicus” (Igaunija)

Latvijas Universitātes zālē 22.12. 19:00 Kšištovs Pdzereckis (Polija)

JUSU
ZINĀŠANAIKristapa Morberga
stipendija 2001

Šāgada 1. oktobrī Latvijas Universitātē izsludina pieteikšanos uz Kristapa Morberga stipendijām.

Šajā studiju gadā stipendijas tiks piešķirtas 20 LU doktorantūras, 25 maģistrantūras un 20 pamatstudiju līmeņa programmu studentiem. Doktorantūras studentiem tiks piešķirtas gada stipendijas 1200, maģistrantūras studentiem - 900, bet pamatstudiju studentiem - 600 latu apmērā. Kopējā summa, kas šogad tiek atvēlēta stipendijām, ir Ls 58 500.

Pieteikumu veidlapas un komentārus par tehniskiem jautājumiem var saņemt LU Studiju padomnieku centrā, Raiņa bulvārī 19, 127. telpā no 1. līdz 26. oktobrim.

Tiesības pretendēt uz stipendiju ir ikvienam LU pilna laika studentam vai doktorantam. Piesakoties uz stipendiju, pretendents LU Lietvedības centrā, Raiņa bulvārī 19, 131. telpā līdz 29. oktobrim jāiesniedz aizpildīta un parakstīta pieteikuma veidlapa, izraksts no studiju kartes kā apliecinājums par studijas paveikto, LU akadēmiskā personāla pārstāvja rekomendācija, plānotā pētnieciskā darba apraksts un sagaidāmie rezultāti, darba vadītāja atzinums, pretendenta CV, kā arī citi dokumenti pēc pieteicēja ieskatiem. Stipendiju komisija nepieciešamības gadījumā var pieprasīt papildu dokumentus.

Lēmums par stipendiju piešķiršanu tiks publicēts līdz šāgada 18. novembrim.

K. Morberga stipendijas tiek izmaksātas saskaņā ar viņa testamentā pausto gribu un š.g. 25. jūnijā pieņemto LU Senāta lēmumu "Par Latvijas Universitātes Kristapa Morberga stipendijas nolikumu".

Stipendijas tiek piešķirtas no līdzekļiem, kas iegūti, pārvaldot ēkas Aspazijas bulvārī 22 privatizācijas rezultātā iegūtos resursus.

K. Morbergs ir lielāks LU mecenāts, kas Universitātei kopumā dāvājis astoņus īpašumus - septiņus namus Rīgā un īpašumu Jūrmalā.

Latvijas Krājbankas
loterijas uzvarētāji

Droši vien pamanījāt, ka "UA" 2. septembra numurā tika izsludināta Latvijas Krājbankas jaunās kartes loterija. Tajā piedalījās pavisam 515 studenti, kas atvēra kontus Latvijas Krājbankā līdz 30. septembrim. Tika izlozēti 10 T-krekli ar Online kartes simboliku, 20 somas ar Krājbankas simboliku un 20 "Prāta Vētras" jaunie diski "Kakēns, kurš atteicās no jūrasskolas". Balvas var saņemt LU SIC Raiņa bulvārī 19 - 110. telpā no 08.10. līdz 31.10., uzrādot studenta apliecinājumu Online kartē. Laimīgie balvu ieguvēji: T-krekli: Apsīte Ilze, Bušs Ginters, Freimane Inese, Sjakri Aleksejs, Šēniņa Olga, Miezāne Līga, Pētersons Jānis, Savicka Regina, Sultanova Alina, Vilcāns Sandris. Somas: Alksne Zenta, Belasovs Aigars, Brants Uģis, Dorogovs Pāvels, Gavare Silva, Hāzenfūse Ilze, Jansons Jānis, Kaļiņina Olga, Korsaks Valdis, Kipsne Marta, Logina Lana, Mihailova Anna, Orlova Tatjana, Pāvule Agnese, Pleikšnis Gatis, Puriņa Anita, Rubene Kristīne, Sjakri Aleksejs, Šēniņa Agnese, Vidzis Kristaps. "Prāta Vētras" diski: Apine Anda, Bīrleja Līga, Česniece Agnese, Gaiduka Dana, Ivulāns Juris, Juraga Arnis, Kizima Inese, Krauze Mārcis, Leitāns Ivo, Lebedeva Irina, Misiņš Edgars, Noreikis Andris, Pabērzs Jānis, Pormale Līva, Rinkus Olga, Simsone Solvita, Stukāns Agris, Timša Līga, Vecvanaga Vita, Zvirbulis Vēsma.

UGIS MIERKALNS

SVEICAM

Minsteres balvas LU studējošo zinātniskajiem darbiem

Balvas dāvā Ministeres Baltijas Atbalsta biedrība, kuru 1993. gadā nodibināja Ministeres universitātes bijusī prorektore profesore Marija Vazna. Balvu fondu veido Ministeres Baltijas Atbalsta biedrības biedru ziedojumi.

Minsteres balvas mērķi ir: celt studentu zinātniskā darba prestižu; sekmēt zinātnisko sadarbību starp Vācijas un Latvijas augstskolām, zinātniskajām iestādēm un pētniekiem; veicināt pētījumus par Vācijas un Latvijas vēstures, kultūras un valodas saiknēm.

Šogad divas balvas DEM 1500 apmērā doktora darbiem saņēmuši: Inese Spīča - ekonomikas zinātņu nozare, apakšnozare - Latvijas tautsaimniecība, promocijas darbs "Latvijas Republikas ārējās tirdzniecības analīze un tās problēmu risinājums uzņēmējdarbībā" un Kaspars Balodis - Juridiskās fakultātes tiesību zinātņu doktora darbs "Fiduciārās ķīlas salīdzinājums Vācijas un Latvijas tiesībās".

Viena balva DEM 1000 apmērā ekonomikā vai uzņēmējdarbībā tikuši Ērikam Saulūnam - EVF Tautsaimniecības institūta maģistra darbs "Cieto sadzīves atkritumu ap-

saimniekošanas organizēšana un šī darba uzlabošanas iespējas Rīgas pilsētā".

Piecas balvas DEM 1000 apmērā dabas un humanitārajās zinātnēs: Jevgēnijs Jegorovs - Fizikas un matemātikas fakultātes bakalaura darbs "Divfāzu šķidrums filtrācijas porainās vidēs matemātiskā modelēšanā"; Inese Čakstiņa - Bioloģijas fakultātes maģistra darbs "Volvox carteri DNS metiltransferāzes gēna analīze"; Ivars Ijabs - Vēstures un filozofijas fakultātes bakalaura darbs "Laiks kā subjekta noteikums: I. Kants un E. Huserls"; Ieva Rozenāle - Filoloģijas fakultātes maģistra darbs "19. gadsimta vācu valodnieki par latviešu valodu"; Tatjana Ivanova - Fizikas un matemātikas fakultātes maģistra darbs "Augu histoloģiskās sagatavošanas metodikas ietekme uz šūnas kodola optisko anizotropiju".

Konkursā vēl piedalījās un rektora atzinības rakstus ieguva: Ronalds Fišers - maģistra darbs "Eiropas valstu pieredzes izmantošana Latvijas hipotekārās kredītsistēmas attīstībai", EVF Starptautisko attiecību institūts; Ilze Pelēce - maģistra darbs "Saules ak-

Balvas pasniedz LU zinātņu prorektors I. Muižnieks

tivitātes ietekme uz meteoroloģiskajiem apstākļiem Latvijā", Fizikas un matemātikas fak.; Maksims Kravcevs - maģistra darbs "Kvantu automāti un Tjuringa mašīnas", Fizikas un matemātikas fak.; Sanita Šere - bakalaura darbs "Leksisko iemaņu veidošana ar dialogisko tekstu palīdzību attīstot runas prasmi iesācējiem", Pedagoģijas un psiholoģijas fak.; Anita Vinslava - bakalaura darbs "Video izmantošana komunikatīvās kompetences attīstīšanai vi-

dusskolas vācu valodas stundās", Pedagoģijas un psiholoģijas fak.; Anita Krampe (dzim. Pētersone) - bakalaura darbs "Latvijas būvmateriālu izejvielu atradņu kadastra digitālās kartes projekts", Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fak.; Dace Kikāne - maģistra darbs "Izglītības un zinātnes nozīme Latvijas ekonomikas attīstībā un pasaulē", EVF Starptautisko attiecību institūts.

Studentu zinātnisko darbu konkursa uzvarētāji 2001. gadā

Lai veicinātu Latvijas Universitātes studentu zinātniskā darba aktivitāti un sekmētu zinātnisko pētījumu integrāciju studiju procesā, tika rīkots studentu zinātnisko darbu konkurss. Lūk, rezultāti:

Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes studenti:

Anete Baško - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu vides zinātnes nozarē, vides ķīmijas apakšnozarē *Biotas ķīmiskā sastāva izmaiņas Taurenes un Rucavas integrālajā monitoringā piecu gadu periodā*; zinātniskais vadītājs - asoc. prof. O. Nikodemus; Ilga Kokorīte - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu vides zinātnes nozarē, vides pārvaldes apakšnozarē *Biogēno elementu plūsmas Daugavas baseinā*; zinātniskais vadītājs - prof. M. Klaviņš; Māra Rēpele - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu bioloģijas nozarē, vispārīgās ģeoloģijas apakšnozarē *Granātu tipomorfe paveidi Latvijas nogulumiežos*; zinātniskais vadītājs - doc. V. Hodireva; Ivars Zupīns - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu ģeoloģijas nozarē, paleontoloģijas un stratigrāfijas apakšnozarē *Tristichopteridae dzimtas (Sarcopterygii, Osteolepiformes) sastāvs un izplatība Galvenajā devona laukā*; zinātniskais vadītājs - doc. E. Lukševičs; Andris Ģermanis - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu ģeogrāfijas nozarē, fiziskās ģeogrāfijas apakšnozarē *Laikapstākļi un fenoloģiskie novērojumi Dobeles rajona Ūkru pagastā (1990. - 2000.)*; zinātniskais vadītājs - M. geogr. L. Lizuma; Andis Kublačovs - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu ģeogrāfijas nozarē, cilvēka ģeogrāfijas apakšnozarē *Rīgas sabiedriskā transporta sistēma un tās optimizācijas iespējas*; zinātniskais vadītājs - doc. P.Šķīnķis; Evita Stanga - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu ģeogrāfijas nozarē, reģionālās un vides ģeogrāfijas apakšnozarē *Nacionālo parku funkcijas un funkcionālais zonējums*; zinātniskais vadītājs - lekt. B. Salupe.

Bioloģijas fakultātes studenti:

Guna Bagrade - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par dar-

bu bioloģijas zinātnes nozarē, zooloģijas apakšnozarē *Daži lišu (Lynx lynx L.) bioloģijas aspekti Latvijā*; zinātniskais vadītājs - doktorande Ž. Andersone; Santa Saliete - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu bioloģijas zinātnes nozarē, ekoloģijas apakšnozarē *Perifēro asinū mikro kodolu tests radiācijas iedarbības novērtēšanai Černočilas AES avārijas sekū likvidatoriem*; zinātniskais vadītājs - asistente Z. Auce; Kristaps Vilks - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu bioloģijas zinātnes nozarē, zooloģijas apakšnozarē *Zalganišu dzimtas mušu (Diptera, Dolichopodidae) fauna Latvijā*; zinātniskais vadītājs - Dr. biol. A. Karpis; Gatis Smiltiņš - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu bioloģijas zinātnes nozarē, ekoloģijas apakšnozarē *Ādažu poligona ilgt-spējīgās attīstības pamatprincipi*; zinātniskais vadītājs - asoc. prof. G. Brūmelis; Liāna Pliss - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu bioloģijas zinātnes nozarē, molekulārās bioloģijas apakšnozarē *Natūrietisko peptīdu gēni un to nozīme ūdens - sāls vielu maiņā*; zinātniskais vadītājs - asistents asoc. prof. V. Baumanis.

Teoloģijas fakultātes studenti:

Inese Apse - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 33,- par darbu teoloģijas un reliģiju zinātnes nozarē, Bībeles teoloģijas apakšnozarē *Ironija Jāņa evaņģēlija*; zinātniskais vadītājs - lekt. R. Kokins; Signe Sirmā - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 33,- par darbu teoloģijas un reliģiju zinātnes nozarē, sistematiskās un praktiskās teoloģijas apakšnozarē *Cilvēka balss skaniskais raidījums Dievam. Liturģiskā skanējuma konceptuālie pamati un praktiskās pielietojums Latvijas divās kristīgās konfesijās*; zinātniskais vadītājs - prof. B. Avramecs; Raivis Simansons - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 33,- par darbu teoloģijas un reliģiju zinātnes nozarē, sistematiskās un praktiskās teoloģijas apakšnozarē *Brīvība un atbildība Dītriha Bonhofera teoloģijā*; zinātniskais vadītājs - lekt. R. Kokins.

Sociālo zinātņu fakultātes studenti:

Gusts Kikusts - I pakāpe, apbal-

vojuma summa - Ls 50,- par darbu komunikācijas zinātnes nozarē, masu komunikācijas teorijas apakšnozarē *Komunikatīvais kontrakts starp žurnālistu un lasītāju. Žanra problemātika pēcpadomju žurnālistikā 1990. - 2001.g.*; zinātniskais vadītājs - lekt. S. Kruks; Ģirts Račko - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu politikas zinātnes nozarē, politikas teorijas apakšnozarē *Kapitālistiskā tirgus vērtību sociālpolitiskā inženierija: starptautisko studentu vērtīorientāciju pārmaiņas Amerikas Savienoto Valstu Universitātē un to ietekme uz studentu dzimtām sabiedrībām*; zinātniskais vadītājs - prof. M. Ašmanis; Marika Laizāne - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu politikas zinātnes nozarē, starptautiskās politikas apakšnozarē *Baltijas Asambleja - Baltijas valstu parlamentu sadarbības organizācija: problēmas un perspektīvas (1999. - 2000.)*; zinātniskais vadītājs - doc. K. Daukšs; Gints Klāsons - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 20,- par darbu socioloģijas nozarē, sabiedrības pārvaldes un politikas apakšnozarē *Politiskās elites rekrutācijas avoti Latvijā (7. Saeimas laikā)*; zinātniskais vadītājs - asoc. prof. B. Zepa; Gundega Sarja - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 20,- par darbu socioloģijas nozarē, sociālās politikas un sociālā darba organizēšanas apakšnozarē *Audzģimeņu veidošanās un attīstība Latvijā*; zinātniskais vadītājs - lekt. S. Dobelniece; Evija Kļave - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu socioloģijas nozarē, socioloģijas teorijas un vēstures apakšnozarē *Sociālā tīkla ietekme uz izglītības un profesionālajām izvēlēm*; zinātniskais vadītājs - asoc. prof. T. Tisenkopfs.

Fizikas un matemātikas fakultātē:

Raivis Spēlmanis - I pakāpes prēmija Ls 45,- apmērā; zinātnes nozare - fizika, apakšnozare - astronomija; darba nosaukums - *Zvaigžņu atmosfēru analīze, izmantojot spektroskopijas metodes*; darba zinātniskais vadītājs - Dr. fiz. Laimonis Začs; Tatjana Ivanova - I pakāpes prēmija Ls 45,- apmērā; zinātnes nozare - fizika, apakšnozare - medicīniskā fizika; darba nosaukums - *Augu histoloģiskās sagatavošanas metodikas ietekme uz*

šūnu kodola optisko anizotropiju; darba zinātniskais vadītājs - Dr. biol. Tālvāldis Freivalds; Baiba Kaškina - I pakāpes prēmija Ls 45,- apmērā; zinātnes nozare - datorzinātne, apakšnozare - Datu apstrādes sistēmas un datoru tīkli; darba nosaukums - *LATNET maģistrālā tīkla uzbūve, vadība un attīstības iespējas*; darba zinātniskais vadītājs - Dr. dat. G. Bārzdīns; Aija Bērziņa - I pakāpes prēmija Ls 45,- apmērā; zinātnes nozare - datorzinātnes, apakšnozare - Datu apstrādes sistēmas un datoru tīkli; darba nosaukums - *Efektīvi galīgi kvantu automāti*; darba zinātniskais vadītājs - prof. R. M. Freivalds; Sergejs Solovjovs - I pakāpes prēmija Ls 45,- apmērā; zinātnes nozare - matemātika, apakšnozare - matemātiskā modelēšana; darba nosaukums - *Divfāzu šķidrums filtrācijas porainās vidēs matemātiskā modelēšana*; darba zinātniskais vadītājs - Dr. h. mat. prof. A. Buikis; Diāna Rācene - I pakāpes prēmija Ls 30,- apmērā; zinātnes nozare - fizika, apakšnozare - optometrija; darba nosaukums - *Acs monohromatisko aberāciju mērīšana*; darba zinātniskais vadītājs - asoc. prof. Māris Ozoliņš; Ināra Supe - I pakāpes prēmija Ls 30,- apmērā; zinātnes nozare - fizika, apakšnozare - optometrija; darba nosaukums - *Krāsu redzes defektu kompensācija ar selektīvajiem filtriem*; darba zinātniskais vadītājs - doc. V. Grabovskis; Aiga Švede - I pakāpes prēmija Ls 30,- apmērā; zinātnes nozare - fizika, apakšnozare - optometrija; darba nosaukums - *Skata virziena ietekme uz priekšmālo konverģenci*; darba zinātniskais vadītājs - doc. J. Dzenis.

Vēstures un filozofijas fakultātes studenti:

Kristīne Ante - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu vēstures nozarē, kultūras vēstures apakšnozarē *Alsungas Sv. Miķeļa Romas katoļu baznīcas un draudzes vēsture: no 17. gs. sākuma līdz 1918. g.*; zinātniskais vadītājs - doc. A. Gavrilins; Vitolds Muižnieks - I

4. lpp. ►

SVEICAM

Studentu zinātnisko darbu konkursa uzvarētāji 2001. gadā

◀ 3. lpp.

pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 60,- par darbu vēstures nozarē, arheoloģijas apakšnozarē *Austrumlatvijas 13. - 18.gs. apbedīšanas vietas*; zinātniskais vadītājs - as. prof. A. Vijups; **Ivars Neiders** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 100,- par darbu filozofijas nozarē *Platona "Teaitēts": kā iespējams Sokrats?*; zinātniskais vadītājs - lekt. E. Narkevičs.

Bioloģijas fakultātes studenti:
Edgars Baranovičs par tēmu: *Staphylococcus aureus enterotoksīna noteikšana nepasterizētā pienā*; Ls 200,-; **Santa Līviņa** par tēmu: *Raudzēšanai efektīvākā alus raugu celmu izvēle*; Ls 125,-; **Olga Valciņa** par tēmu: *Salmonellu noteikšanas metožu validācija*; Ls 125,-; **Evisa Āboliņa** par tēmu: *Dažu Saccharomyces cerevisiae celmu attīstības salīdzinājums etanola produkcēšanas vidē no Latvijā audzētu kviešu šķirņu maluma*; Ls 50,-; **Maija Vavilova** par tēmu: *Sanitāri-higiēnas kontroles metodes pārtikas rūpniecībā*; Ls 50,-; **Mārite Šarapova** par tēmu: *Zem-molekulāru oligofruktānu sintēzes iespējas, izmantojot Zymomonas mobilis šūnas*; Ls 50,-.

Ķīmijas fakultātes studenti:
Juris Meija - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 35,- par darbu *Bromatjonus satura noteikšanas iespējas dzērāmajā ūdenī*; zinātniskais vadītājs - doc. S. Pastare; **Aigars Piruška** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 35,- par darbu *Magnētiskā lauka ietekme uz radiācijas stimulētiem procesiem tritiju saturošā keramikā*; zinātniskais vadītājs - prof. J. Tiliks; **Kristīne Babre** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu *Humusvielu katalītiskā aktivitāte kondensācijas, hidrolīzes, bāzu nukleofilās pievienošanās un dekarboksilācijas reakcijās*; zinātniskais vadītājs - prof. M. Klaviņš; **Genādijs Homenko** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu *Atomabsorbciometriskā moliābēna un vanādijs noteikšana oksidēšanas katalizatoros*; zinātniskais vadītājs - doc. A. Viksna.

Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes studenti:

Gundega Demidova - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu psiholoģijas maģistra nozarē *Minhenes funkcionālās attīstības diagnostikas metodes primārā adaptācija Latvijā 1 - 3 gadus veciem bērniem*; zinātniskais vadītājs - doc. Malgožata Raščevska; **Ināra Desjatnika** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu pedagoģijas bakalaura nozarē, vizuālās mākslas mācību metodikas apakšnozarē *Pašportrets kā pašvērtējuma sekmētājs bērnu mākslas skolā*; zinātniskais vadītājs - prof. Anna Kopeļoviča; **Gundega Gajevska** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu pedagoģijas bakalaura nozarē, angļu valodas mācību metodikas apakšnozarē *Angļu valodas mācīšanas vēsture Latvijā 1918. - 1940.*; zinātniskais vadītājs - lekt. Aina Kačkere; **Ieva Margeviča** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu pedagoģijas maģistra nozarē *Bilingvālā izglītība mazākumtautību skolās Latvijā*; zinātniskais vadītājs - prof. Anna Kopeloviča; **Kristīne Plauka** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu pedagoģijas bakalaura nozarē, vācu valodas mācību metodikas apakšnozarē *Radošie raksti darbi vācu valodas apgušanā vidusskolās*; zinātniskais vadītājs - doc. Kornēlija Kanča; **Iveta Pumpure** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par

darbu pedagoģijas bakalaura nozarē, latviešu valodas kā otrās valodas mācību metodikas apakšnozarē *Valodas kļūdu jēdziens mūsdienu lingvodaktikā*; zinātniskais vadītājs - asoc. prof. Margarita Gavriļina; **Eviņa Puriņa** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu pedagoģijas bakalaura nozarē, latviešu valodas un literatūras mācību metodikas apakšnozarē *Skolēnu ievirze individuālu māksliniecisko vērtību pašatklāsmē Zentas Mauriņas daiļrades stundās vidusskolā*; zinātniskais vadītājs - doc. Jānis Rudzītis; **Eviņa Rozentāle** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu pedagoģijas bakalaura nozarē, mājturības mācību metodikas apakšnozarē *Mākslas kritikas apguve kultūras vēsturē 12. klasē*; zinātniskais vadītājs - lekt. Māra Urdziņa Deruma; **Laura Strēle** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu pedagoģijas bakalaura nozarē, veselības un sporta izglītības apakšnozarē *Mācību satura "Narkotiku lietošanas primārā profilakse" izstrāde un realizācijas iespējas vidusskolā*; zinātniskais vadītājs - lekt. Ausma Golubeva; **Vita Šternberga** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu psiholoģijas bakalaura nozarē 6., 8. un 10.klašu skolēnu konformitātes īpatnības attiecībā ar vienaudžiem; zinātniskais vadītājs - asoc. prof. Sandra Sebre; **Aivars Vilkaste** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par darbu izglītības zinātņu maģistra nozarē *Rēzeknes ģimnāzijas ilgspejīgas attīstības plāns*; zinātniskais vadītājs - asoc. prof. Oskars Zīds.

Moderno valodu fakultātes studenti:

Aleksejs Taube - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par maģistra darbu literatūrzinātnes nozarē, cittaute literatūras apakšnozarē *Vēstures attēlojums Salmana Rušdi romānos*; zinātniskais vadītājs - asoc. prof. V. Freibergs. **Jānis Elsbergs** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par bakalaura darbu literatūrzinātnes nozarē, salīdzināmās literatūrzinātnes apakšnozarē *Divi nozīmīgi satīriski kara romāni: salīdzinošie un vēsturiskie aspekti. Dzintars Sodums "Taisām tiltu pār plašu jūru" (1957); Džozefs Helers "Lamatas-22" (1961)*; darba vadītājs - doc. R. Ābeltiņa. **Solveiga Tisa** - II pakāpe, atzinības raksts par bakalaura darbu literatūrzinātnes nozarē, literatūras teorijas apakšnozarē *Postmodernisma intertekstualitāte*; darba vadītājs - lekt. E. Nordengena. **Anastasija Stjopina** - II pakāpe, atzinības raksts par bakalaura darbu valodniecības nozarē, salīdzināmās un sastatāmās valodniecības apakšnozarē *Alūzija un ironija Salmana Rušdi stāstos kā tulkotuma problēma*; darba vadītājs - doc. J. Dorošenko. **Ieva Kramiņa-Halla** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par maģistra darbu lietišķās valodniecības nozarē, angļu valodas mācīšanas metodikas apakšnozarē *Īpašiem mērķiem piemērota valodas mācīšanas procesa plānošana un atbilstošu mācību materiālu izveide*; zinātniskais vadītājs - asoc. prof. I. Kramiņa. **Ludmila Oļševska** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par maģistra darbu lietišķās valodniecības nozarē, angļu valodas mācīšanas metodikas apakšnozarē *Komunikatīvās gramatikas mācīšana vidusskolā*; zinātniskais vadītājs - asoc. prof. S. Ozoliņa. **Jekaterina Beļajeva** - II pakāpe, atzinības raksts par maģistra darbu lietišķās valodniecības nozarē, angļu valodas mācīšanas metodikas apakšnozarē *Vārdu krājuma mācīšanas īpatnības sākumskolas skol-*

niem; zinātniskais vadītājs - doc. D. Liepiņa. **Tatjana Ginzburga** - II pakāpe, atzinības raksts par maģistra darbu lietišķās valodniecības nozarē, angļu valodas mācīšanas metodikas apakšnozarē *Valodas kā vienota veseluma teorijas īstenošana pamatskolā*; zinātniskais vadītājs - asoc. prof. I. Kramiņa. **Andrejs Vasilenko** - II pakāpe, atzinības raksts par bakalaura darbu literatūrzinātnes nozarē, cittaute literatūras vēstures apakšnozarē *Jaunatnes atainojums romānā "Trainspotting" un tā ekrānizācijā*; darba vadītājs - asoc. prof. V. Freibergs. **Elina Taube** - II pakāpe, atzinības raksts par bakalaura darbu literatūrzinātnes nozarē, cittaute literatūras vēstures apakšnozarē *Simbolisms Tomasa Hardija romānos*; darba vadītājs - doc. E. Ošiņš. **Diāna Beļinska** - II pakāpe, atzinības raksts par bakalaura darbu valodniecības nozarē, salīdzināmās un sastatāmās valodniecības apakšnozarē *Kultūras loma tulkošanas procesā*; darba vadītājs - asoc. prof. G. Ločmele. **Gunta Tretjakova** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par bakalaura darbu valodniecības nozarē, lietišķās valodniecības (vācu valoda) apakšnozarē *Austrijas valstsmācības elementi vācu valodas stundās vidusskolās*; darba vadītājs - doc. Dz. Keiša. **Kristīne Kļaušīņa** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par maģistra darbu valodniecības nozarē, lietišķās valodniecības (vācu valoda) apakšnozarē *Ciešmās kārtas apguve komunikatīvajā vācu valodas apmācībā*; zinātniskais vadītājs - doc. Dz. Keiša. **Oksana Mališeva** - II pakāpe, atzinības raksts par bakalaura darbu valodniecības nozarē, ģermāņu valodu (vācu valoda) apakšnozarē *Stipra darbības vārdu pagātnes laiki "Levonijas Atskaņu Hronikā" (13. gs.)*; darba vadītājs - asoc. prof. S. Pavičis.

Filoloģijas fakultātes studenti:

Ilze Zvirgzdiņa - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 50,- par bakalaura darbu Klasiskās filoloģijas studiju programmā *"Sokrata apoloģija" sengrieķu literārajos avotos*; zinātniskais vadītājs - lekt. I. Ķemere; **Ilze Prusaka** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 50,- par bakalaura darbu Bibliotēkzinātnes un informācijas studiju programmā *Bibliotēkzīnātnes likumdošana Latvijā*; zinātniskais vadītājs - doc. F. Didiča; **Sanita Semeika** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu Bibliotēkzinātnes un informācijas studiju programmā *Informācijas zinātnes vieta mūsdienu zinātnu sistēmā*; zinātniskais vadītājs - lekt. B. Holma; **Evita Mamaja** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu Mākslas (teātra) zinātnes studiju programmā *Dailes teātra estētiskie meklējumi Eiropas modernisma kontekstā*; zinātniskais vadītājs - prof. S. Radzobe; **Ilze Didrihsone** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par bakalaura darbu Baltu filoloģijas studiju programmas latviešu valodniecības apakšnozarē *Uzvārdu sistēmas paralēles latviešu un somugru valodās*; zinātniskais vadītājs - doc. A. Kalnača; **Mārite Breikša** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu Baltu filoloģijas studiju programmas Didaktikas apakšnozarē *Literāra mantojuma apguves problēmas vidusskolā*; zinātniskais vadītājs - doc. G. Blaua; **Daniela Kaca** - I pakāpe,

apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu Baltu filoloģijas studiju programmas Literatūrzinātnes apakšnozarē *"Debesu dāvana" Aleksandra Čaka milas lirikas kontekstā*; zinātniskais vadītājs - prof. S. Radzobe; **Ieva Rozentāle** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu Baltu filoloģijas studiju programmas Valodniecības apakšnozarē *19. gs. vācu valodnieki par latviešu valodu*; zinātniskais vadītājs - doc. S. Kļaviņa.

Ekonomikas un vadības fakultātes studenti:

Dzintars Striks - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu ekonomikas maģistra studiju programmas makroekonomikas studiju virzienā *Valsts budžeta ietekme uz Latvijas Republikas tautsaimniecību*; zin.vad. - prof. A.Sproģis; **Ilze Širina** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu ekonomikas maģistra studiju programmas saimnieciskās darbības uzskaites, kontroles un analīzes studiju virzienā *Skanska Latvija investīciju projektu vadība*; zin.vad. - doc. L.Kaire; **Konstantīns Benkovskis** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu ekonomikas maģistra studiju programmas matemātiskās ekonomikas studiju virzienā *Teikšā kontu daudzdimensiju analīze*; zin. vad. - asoc. prof. I.Revina; **Normunds Bernups - Bernholds** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu ekonomikas maģistra studiju programmas finanšu un kredīta studiju virzienā *Eiro ieviešanas problēmas un ietekme uz pasaulē ekonomiku*; zin.vad. - prof. E.Zelgalvis; **Vivita Galeja** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu vadības zinību maģistra studiju programmas vides un uzņēmējdarbības vadības studiju virzienā *Siltumnīcas efekta gāzu izmešu samazināšanas programmas realizācijas analīze Latvijā*; zin.vad. - Mag. ing. R.A.Bebriš; **Inta Kuršīša un Ilze Pētersone** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu vadības zinību maģistra studiju programmas īpašuma vērtēšanas vadības studiju virzienā *Darbinieku motivācija Latvijas uzņēmumā "A"*; zin.vad. - doc. A.Putniņš; **Inese Vabale** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu vadības zinību maģistra studiju programmas starptautisko ekonomisko attiecību studiju virzienā *Sabiedrisko pakalpojumu regulēšana*; zin.vad. - asoc. prof. T.Muravskā; **Anda Sausmane** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 40,- par maģistra darbu vadības zinību maģistra studiju programmas publiskās pārvaldes studiju virzienā *Parlaments un tā attiecības ar sabiedrību*; zin. vad. - prof. E.Vanags; **Alda Ozola** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par bakalaura darbu ekonomikas bakalaura studiju programmas tautsaimniecības analīzes un prognozēšanas studiju virzienā *Starptautiskās tirdzniecības teorija un mūsdienu problēmas Latvijas apstākļos*; zin.vad. - asoc. prof.

E.Dubra; **Ilze Grasmane** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par bakalaura darbu ekonomikas bakalaura studiju programmas saimnieciskās darbības uzskaites, kontroles un analīzes studiju virzienā *Grāmatvedības organizācija un iekšējā kontrole namīpašniekiem - apsaimniekotājiem*; zin.vad. - M.oec. V.Andžāne; **Inese Buženeca** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par bakalaura darbu ekonomikas bakalaura studiju programmas matemātiskās ekonomikas studiju virzienā *Baltijas valstu eksporta pieprasījuma analīze (dinamikas rindu metode)*; zin.vad. - doc. M.Hazans; **Deniss Titarenko** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par bakalaura darbu ekonomikas bakalaura studiju programmas finanšu un kredīta studiju virzienā *Likviditātes pārvaldīšanas metodes un to pielietojums Latvijas komercbanku praksē*; zin.vad. - lekt. M.Kudinska; **Leons Mednis** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par bakalaura darbu vadības zinību bakalaura studiju programmas vides un uzņēmējdarbības vadības studiju virzienā *Komercbankas darbības vidējā termiņa plānošana: problēmas, principi un metodes*; zin.vad. - prof. L.Frolova; **Santa Liepa** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par bakalaura darbu vadības zinību bakalaura studiju programmas ražošanas vadības studiju virzienā *Daudzdzīvokļu lielpaneļu dzīvojamā ēku apsaimniekošanas iespējas mikrorajonā "Mežciems"*; zin.vad. - asoc. prof. V.Niedrite; **Raimonds Apinis** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par bakalaura darbu vadības zinību bakalaura studiju programmas starptautisko ekonomisko attiecību studiju virzienā *Latvijas rūpniecības konkurētspēja pasaules tirgū*; zin.vad. - prof. G.Oļevskis; **Jolanta Kalniņa** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par bakalaura darbu vadības zinību bakalaura studiju programmas ekonomikas informātikas studiju virzienā *Intelektuālā tīkla ekspluatācija*; zin.vad. - lekt. K.Praudīņš; **Linda Kūlmane** - II pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par diplomdarbu profesionālo studiju programā *Ekonomika (grāmatvedība, analīze, audits) SIA "Rīga Catering Service" finansiālā stāvokļa analīze*; zin.vad. - doc. V.Paupā.

Medicīnas fakultātes studenti:

Antra Sakne - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu medicīnas nozarē, sabiedrības veselības apakšnozarē *Psihosociālās problēmas fenilketonūrijas pacientiem*; zinātniskais vadītājs - prof. Z. Priede-Kalniņš; **Leo Petrovs** - I pakāpe, apbalvojuma summa - Ls 30,- par darbu medicīnas nozarē, mikrobioloģijas un virusoloģijas apakšnozarē *Stafilokoku meticilīnrezistence*; zinātniskais vadītājs - prof. A.Žilēviča; **Inga Vēvere** - II pakāpe, par darbu medicīnas nozarē, internās medicīnas apakšnozarē *Akūta koronāra sindroma diagnostikas un ārstēšanas kvalitātes analīze*; zinātniskais vadītājs - Dr.med. U. Kalniņš; **Maira Niedrite** - II pakāpe, par darbu medicīnas nozarē, sabiedrības veselības apakšnozarē *Bērnu āreņu fizioloģiskās attīstības ievērtēšana*; zinātniskais vadītājs - ped. mag. Ina Mežiņa.

RUNĀ STUDENTI

Tavs laiks - tava izvēle

Foto no autores arhīva

Jaunie biedri domā, spriež un darbojas AIESEC nometnē 2001. Apšuciemā

Jauniešu NOO forumā

◀ 1. lpp. Šajā dienā šeit pulcējās un sevi prezentēja 20 jauniešu nevalstiskās organizācijas. Kā tu jau zini, pasākuma nosaukums bija "JA-JA-DRA", kas tulkojumā no latviešu valodas nozīmē "jauniešu jaunietim draugs" (ja bērniņā esi veltījis pietiekamu laiku zilajam TV ekrānam un latviešu multiplikācijai, tad idejas izcelsme tev nebūs gluži sveša). Tas pilnā mērā atspoguļo to spēku, vienotību un kopību, kas rodas mums, jauniešiem, iestājoties par kādu kopīgu ideju, vērtību vai mērķi. Savukārt šī pasākuma sauklis bija – "Mosties, jaunieši, kur tavas čības!", un jaunieši patiešām modās un gāja skatīties, kas tad tur īsti notiek! Atsaucība bija liela, un katrs vēlēās atrast savu īsto, vienīgo, sev vispiemērotāko organizāciju, kurā iesaistīties. Arī organizācijas bija dažnedažādākas un parādīja to, cik ļoti plašas ir mūsdienu jauniešu intereses – gan par fotogrāfēšanu, reliģiju, psiholoģiju, ekstrēmo tūrismu un medicīnu, gan par starptautiskām konferencēm, ekoloģiju, jauniešu at-

tiecībām un brīvprātīgo darbu. Un starp neskaitāmajiem aktivajiem, smaidošajiem un darbīgajiem jauniešiem sevi prezentēja arī AIESEC, gan stāstot par sevi, gan dziedot un pat dejojot! Tā visa rezultātā arī mēs atradām savus īstos cilvēkus – "jauno paudzi" AIESECā, un 25. septembrī (AIESEC info ballītē) visiem AIESEC interesentiem jau bija iespēja uzzināt kaut ko tuvāk par šo starptautisko studentu apmaiņas organizāciju. Jau 29. un 30. septembrī sekoja pirmais pārbaudījums – AIESEC nometne, kas notika tadā skaidrā vietā kā Apšuciem. Atrodoties šeit un esot prom no pilsētas steigas, nemieriem un drūzmas, mēs paspējām gan klausīties interesantas un izglītojošas sesijas, gan tuvāk iepazīt AIESEC un viens otru, gan dziedāt, dejojot, skriet un jautroties, gan elpot jūras gaisu un baudīt Latvijas dabu (daži pat pamanījās salastīt sēnes), gan dzert karstu tēju ar sviestmaizēm. Šīs divas dienas ļāva visiem apjaust sevi, savus spēkus, savu vietu un lomu pasaulē, kā arī

AIESEC nozīmi turpmākajā dzīvē.

Mūsu lokālās komitejas AIESEC Rīga prezidente Zane Smilga par visām šīm aktivitātēm saka tā: "Man šķiet, ka visi šie pasākumi ir izdevušies, īpaši jauniešu nevalstisko organizāciju forums JA-JA-DRA, jo bija liela atsaucība gan no pašu organizāciju vidus, gan no studentiem. Gala rezultātā mums ir motivēti, darboties gribīgi, aktīvi, radoši jaunie biedri, kas grib apgūt jaunas zināšanas un prasmes, kā arī organizēt citus pasākumus." Liels paldies jāsaka arī mūsu atbalstītājiem, kas deva iespēju notikt šai jauno biedru piesaistīšanas kampaņai, un tie ir – "E-DARBS", citāda tūrisma aģentūra "KOLUMBS" un poligrāfisko pakalpojumu firma "VIETA".

Ja viss šeit minētais tev ir aizgājis secen, tad neskumsti, bet gaidi nākošos AIESEC pasākumus un aktivitātes. Jauni biedri – jaunas idejas – jauni projekti! Un atceries: tavs laiks – tava izvēle...

ILZE SALENIECE

LU Atturības studenti saņem biedra kartes

Saulainā 20. septembra pēcpusdienā LU Muzeja zālē Jāņa Dāvja LU Atturības un veselības izglītības veicināšanas (LU AVIV) fonda biedri svinīgā ceremonijā saņēma biedru kartes. "Beidzot piepildījusies J.Dāvja iecere par skaidrības salu LU, kas ir LU AVIV fonda jaunieši," tā pasākumu atklāja šī fonda studentu kopas priekšsēdis Gatis Bārdiņš.

LU AVIV fonds darbojas jau gandrīz divus gadus. Tā darbības mērķis ir veicināt fiziskās un garīgās veselības izglītību, sekmēt veselīgu, no alkohola un citām narkotikām brīvu dzīvesveidu sabiedrībā, īpaši studējošās un skolu jaunatnes vidū. Šo divu gadu laikā LU AVIV fondam ir bijusi vairāk teorētiska iestrāde, nodibināti kontakti ar fakultātēm par zinātnisko darbu.

Fonda biedriem ir iespēja dzīvot studentu kopmītnē, kurā netiek lietots ne alkohols, ne citas narkotiskas vielas un ir arī maksas atvieglojumi. Pagaidām šī kopmītne ir Rēznas ielā 10c, un fonda biedri daļēji apdzīvo piekto stāvu. Ideju par tāda veida kopmītni ir radījis Jānis Dāvis (1867 - 1959), aktīvs atturības kustības darbinieks, kas testamentā novēlēja namu Kr. Barona ielā 49 LU studentiem, kas ir atturības organizāciju biedri, lai viņi varētu tur dzīvot. Dažādu praktisku apstākļu dēļ kopmītne atrodas citur.

Par LU AVIV fonda kopmītnes iemītniekiem var kļūt skaidra dzīvesveida studenti, kas atbalsta fonda mērķus un ir ieinteresēti to īstenošanā ar savu darbību. Biedru pienākumos ietilpst aktīva darbība fondā, tā mērķu un uzdevumu īstenošana, popularizējot tos LU un sabiedrībā, un vienreizējas iestāšanās un regulāras biedru naudas maksāšana.

Šajā reizē biedru kartes saņēma

36 jaunieši, kuri ir gan LU, gan Rīgas Tehniskās universitātes studenti. Visvairāk jauniešu fondā ir no Balvu rajona, par to jāpateicas Balvu ģimnāzijas skolotājai Valentīnai Pužulei, kas saviem skolēniem popularizējusi skaidro dzīvesveidu.

Pasākumā piedalījās arī LU rektors Ivars Lācis, kurš apsveica jauniešus ar divām izvēlēm: pirmā – LU vai citas augstskolas izvēle, otrā – šādas filozofiskās platformas izvēle, ar ko domāts dzīvesveids bez atkarību izraisošām vielām. Fonda jauniešiem biedriem rektors novēlēja laimīgi tikt līdz grādiem un diplomiem jo ātrāk, jo labāk.

Bezalkohola biedrības "Ziemeļblāzma" vadītāja Ciemalda Lūkina fonda jauniešiem novēlēja palikt pie savas pārliecības, kas nebūs viegli, jo sabiedrība atturības piekritējus sauc par baltajiem zvīrbūļiem. "Mēs, atturības kustības vecie darbinieki, ļoti priecāsimies, ja arī jaunieši pieņem šo atturības filozofiju. Šī filozofija ciešā veidā ir saistīta ar veselību, un kas gan cilvēka dzīvē ir dārgāks par to. Mēs runājam par veselīgu dzīvesveidu, mēs neuzbāzāties, bet vienkārši cenšamies pārliecināt par veselīga dzīvesveida priekšrocībām. Vislielākās cerības liekam uz sadarbību un gaidām jauniešu papildinājumu "Ziemeļblāzmā". Ļoti lielas iespējas iz-

Attēlā no kreisās: doc. I. Kapeniece, Filoloģijas fakultātes 1. kursa studente S. Barone, B/b "Ziemeļblāzma" prezidente dr. C. Lūkina

mantot Augusta Dombrovska novēlēto īpašumu dažādu pasākumu rīkošanai. Lūgšim arī LU AVIV fonda jauniešu palīdzību A. Dombrovska parka sakopšanā. Labprāt piedalīsimies arī LU AVIV pasākumos."

Daiga Kļanska, laikraksta "Balvu Vaduguns" žurnāliste: "Ideja par šādu studentu kopmītni ir fantastiska, jo katram ir skaidrs, ka ne visi grib dzert un smēķēt, bet diemžēl, kopmītnēs dzīvojot, ir jāpielāgojas vairākumam, un nevienam nav noslēpums, ka vairākums lieto alkoholu, vieglu vai stipru, un smēķē. Šī ir lieliska iespēja dzīvot kopmītnē, nepakļaujoties visām šīm nelāgajām lietām, kas nelabvēlīgi ietekmē veselību. Es novēlu, lai jums izveidoties jauka domubiedru grupa un jūs kļūtu par draugiem, kas nebūs tikai studiju laikā, bet gan visas dzīves garumā! Lai jums izdodas kopīgi veidot kultūras pasākumus un sadzīvot!"

Savukārt fonda jaunieši pateicās priekšsēdei Ilgai Kapeniecei par pašreizējo darbu fondā.

Arī "UA" LU AVIV fondam novēl veiksmīgu darbību un mērķu sasniegšanu!

ZANE LEJA

JUBILEJA

Universitātes
83. gadu uzsākot

◀ 1. lpp.

Rektors Ivars Lācis sveic LU Goda biedru Arildu Saeteru

Senāta darbā kā svarīgāko rektors minēja Satversmes jauno redakciju. Par nozīmīgu tika atzīta izvērtēta rīcības politika Rīgas ēkas privatizācijā, kas nu Universitātei atļauj izsludināt pieteikšanos uz vairāk nekā 50 vērtīgām gada stipendijām.

Pēc rektora domām, atzinības vērts ir arī fakts, ka jau šobrīd tiek domāts par rotācijas principa realizēšanu nākotnē.

Par minētajiem un vēl vairāk minētajiem labajiem darbiem rektors visiem izteica lielu pateicību. Jo īpaši tika uzsvērts studentu ieguldījums visās Latvijas Universitātes norisēs. Tieši studentiem un doktorantiem tika Universitātes liels paldies par daudzajām jaunajām idejām, iecerēm un arī drosmi.

Pēc svinīgajā Senāta sēdē iedibinātas tradīcijas tika pasniegti diplomu tiem Universitātes Goda doktoriem un Goda biedriem, kas par tiem ievēlēti pagājušā gada laikā.

Latvijas Universitātes Goda doktora grāds tika piešķirts: par nozīmīgiem ieguldījumiem valodniecībā, ievērojamiem sasniegumiem zinātniskās un akadēmiskās izglītības attīstībā, Latvijas Universitātes starptautisko sakaru veicināšanā Rostokas universitātes profesorei IRMTRAUDEI RESLERE; par nozīmīgiem ieguldījumiem ekonomikas un vadības zinātnēs, panākumiem bagātu sadarbību ar Latvijas Universitāti Klagenfurtas universitātes profesoram DITERAM JOHANAM GEORGAM ŠNEIDERAM.

Latvijas Universitātes Goda biedra grāds tika piešķirts: par īpašiem nopelniem Latvijas izglītības sistēmas attīstībā un ievērojamu ieguldījumu Latvijas Universitātes labā Vācijas pilsonim ŽANAM-MARĪ

DAVŪ; par nozīmīgu veikumu Latvijas Universitātes starptautiskās atzinības un sadarbības veicināšanā un darbu Latvijas Universitātes labā Turku universitātes administratīvajam direktoram KARLĒ HIPPO-NENAM; par starptautiskās sadarbības un Latvijas Universitātes atzinības veicināšanu Stokholmas universitātes Centrālās un Austrumeiropas centra direktoram JONASAM ENBERGAM; par nozīmīgu Eiropas akadēmiskās sadarbības veicināšanu ar Latvijas Universitāti un citām Baltijas jūras valstu augstskolām Eiropas akadēmiskās sadarbības direktoram ARILDAM SAETERAM.

Ikdienas skrējienā mēs diezgan bieži aizmirstam pateikt paldies, un tad ir labi, ka ir svētki, atzina rektors Ivars Lācis. Šajā svētku reizē īpaša atzinība tika izteikta rektora palīdzei sociālo jautājumos MILDAI KLEPERE par pašreizējo ieguldījumu un godprātīgu darbu Latvijas Universitātē. Par uzticību tai 50 darba gadu garumā un lielu ieguldījumu Universitātes sociālā darba pilnveidošanā.

Atzinību saņēma arī habilitētais juridiskais zinātnieks profesors EDGARS MEĻKĪSIS par paliekošu ieguldījumu Latvijas Universitātes akadēmiskajā darbā un Senātā.

Profesora Ernesta Felsberga piemiņas stipendija humanitārajās zinātnēs Ls 500 apmērā šogad tika piešķirta vēstures maģistra programmas studentei KRISTĪNEI ANTEI.

Viesi un pašmāju ļaudis tika aicināti uz Mazo aulu, kur kopīgi pacēla šampanieša glāzes par godu jubilejai.

GITA LIEPIŅA

Kolēģu sveiceni rektora palīdzei sociālo jautājumos Mildai Kleperai

Pārdodu datorkomplektu par Ls 99,-
Zvanīt pa tālruni 7618806
no plkst.18.00 – 20.00

IEPAZĪSIMIES

Uz katra akmens balta pipene zied

Šķiet gandrīz vai neticami. Tāpat ir arī ar cilvēkiem – ikvienā sirdī ir zieds, ko gribas dāvināt citiem. Tas aug no mazas sēkliņas, aug aizvien lielāks un visbeidzot uzzied par brīnišķīgu puķi ar savām neatkārtotām krāsām, īpašībām un spējām – dot citiem. Otra šāda zieda vairs pasaulē nav. Gluži tāpat kā nav divu vienādu cilvēku. Tādēļ "Universitātes Avīze" vairākos numuros vēlas jūs iepazīstināt ar dažādu augstskolu studentiem, kuriem ceļš uz studijām ir bijis ne tik viegls, taču likumsakarīgs. Un viņi par to ir gandarīti.

Filoloģijas fakultātē, krievu filoloģijas bakalaura studiju programmas neklātienē 3. kursā studē **NATALJA VASIJEVA**. Viņai kopš dzimšanas ir problēmas ar redzi, taču Nataljas skats uz dzīvi ir ļoti saulains un dzīvespriecīgs.

- **Kādēļ izvēlējāties studēt LU?**

- Es no bērnības – apmēram no pieciem gadiem – rakstu dzejoļus, tādēļ izvēlējos studēt šajā fakultātē. Sapņoju par to, ka būšu dzejniece. Kad mācījos skolā, man iznāca dzejoļu grāmata. Mani dzejoļi ir par dažādiem tematiem – par dabu, mīlestību, likumu.

Man patīk arī tulkot uz krievu valodu no latviešu, angļu, franču, latīņu valodas. Ar radnieku no Anglijas runāju angliiski un franciski. Esmu apguvusi senslāvu valodu. Vēlos iemācīties arī spāņu un itāļu valodu.

- **Kā ir studēt?**

- Ļoti interesanti, jo mani tiešām interesē literatūra – īpaši XIX gadsimta. Ir arī mācību priekšmeti, kas saistīti ar slāvu kultūru, piemēram, ievads slāvu filoloģijā. Saistoši ir uzzināt par senajiem slāviem, kā kopā dzīvoja krievi, baltkrievi, poļi, čehi.

Studijas šajā fakultātē ir mana sapņa piepildījums, un tādēļ nevaru teikt, ka mācīties ir grūti. Mans aicinājums ir filoloģija.

Ļoti palīdz vecāki un brālis, piemēram, lasot man grāmatas, jo pati lasīt es nevaru. Daudz palīdz arī mani kursabiedri, labākā draudzene Jūlija. Arī pasniedzēji ir ļoti saprotoši un pretimnākoši.

- **Tas nozīmē, ka jūs mācāties klausoties?**

- Jā gan! Lekcijas es ierakstu dik-

tenti, lekcijas lasa ar aizrautību un māca arī mūs mīlēt savus pasniedzamos mācību priekšmetus. Piemēram, doktore filoloģijā Darja Nevskaja mums lasīja lekcijas par Krievijas kultūras vēsturi, pie doktores Nataljas Šromas klausījāties kursu krievu kultūrā un ievadu literatūrā. Visi mācībaspēki ir brīnišķīgi! Kursā esam apmēram desmit cilvēku un esam ļoti draudzīgi.

- **Ja ir kādas problēmas, kā tās pārvarat?**

- Man nav problēmu, un ceru, ka nebūs arī nākotnē. Es visu redzu gaišā krāsā, un, manuprāt, tā

“..Es visu redzu gaišā krāsā, un, manuprāt, tā būs arī turpmāk..”

tofonā, un tas ir ļoti ērti.

- **Kad būs iegūts bakalaura grāds, vai būs vēlme turpināt mācības?**

- Domāju, ka mācīšos maģistrantūrā. Iegūtās zināšanas man ļoti noder rakstot. Vēlētos arī pati kādreiz strādāt Universitātē un lasīt lekcijas studentiem.

- **Kādi, jūsuprāt, ir mācībaspēki Universitātē?**

- Universitāte man ir kā tāda maza paradīze – man šeit patīk, jo ir ļoti laba atmosfēra, mācībaspēki ir kompe-

būs arī turpmāk. Savā dzīves ceļā esmu satikusi labus cilvēkus, kuri man ir daudz palīdzējuši. Arī es, ja kādam ir vajadzīga mana palīdzība, allaž cenšos palīdzēt.

- **Kādi bija jūsu skolas gadi?**

- Ļoti liels paldies maniem vecākiem, jo viņi mani sūtīja parastajā vidusskolā, un es tur nebūt nejutos kā invalīds vai slims cilvēks. Jutos gluži kā visi skolēni. Esmu priecīga, ka no skolas laikiem man ir ļoti daudz draugu un brīvā laikā tiekos ar viņiem.

- **Kā pavadāt brīvo laiku?**

- Šogad bija pietiekoši daudz budžeta vietu, tās ir aizpildītas, tādā... Studenti būs vienmēr, tās taču ir vienīgās dzīvās baltu valodas! Bet vai būs budžeta vietas, tā var būt problēma. Daudzi mūsu studenti nāk no skolotāju ģimenēm, tās mūsu valstī nav no turīgajām.

- **Tomēr Filoloģijas fakultātē nekad nav bijis dzimumu līdzsvara...**

- Valodniecība pēdējā laikā piesaista arī dažus pušus. Centīsimies vairāk popularizēt tieši moderno tehnoloģiju iespējas, piemēram, darbu akustiskās fonētikas laboratorijā, kur nepieciešamas fizikas zināšanas, tad arī puši nebūs tik noraidīti. Toties teātra un literatūras studijas piesaista topošos dzejniekus un teātra zinātniekus.

- **Vai baltu valodu statuss laika gaitā ir mainījies?**

- Profesora Endzelīna laikā baltu valodām un to pētniecībai Latvijā bija augstas prestižs. Padomju laikā to pilnībā neizdevās noturēt. Arī manas nozares attīstībā bijušas grūtības.

Piemēram, lai varētu attīstīt fonētikas nozari, padomju laikā bija nepieciešama attiecīga aparatūra, dinamiskais spektrogrāfs, ko šeit neizdevās iegādāties, jo tādus izmantoja arī militāriem mērķiem. Viļņas universitātē rīkojās patstāvīgāk, nekādu īpašu atļauju neprast – labi meistari parasto spektrogrāfu pielāgoja valodnieciskām vajadzībām. Tā aspirantūras laikā arī es Viļņas universitātē apguvu šīs darba metodes. Viļņas universitātē vienmēr bijusi ievērojama ar īpašu akadēmisku vidi, un vēl tie sirmie valodniecības profesori, kas prata priecāties līdz pat par sīku jaunas aspirantes atklājumiem! Fonētiku es iemīlēju, pateicoties tieši Viļņai.

- **Vai iespējami vēl kādi atklājumi baltu valodniecības jomā?**

- Literātiem ir tāda konference – “Meklējumi un atradumi”... Kamēr būs cilvēki, būs atklājumi. Jebkurš kaut ko pēti, no bērna līdz sirmgalvim, tikai metodes atšķiras. Brīžiem pētniecība atgādina fantāziju, bet tad rodas pierādījumi... Jāmeklē risinājums. Piemēram, ir tāda datorprogramma, ar kuru var pierādīt, ka vācu valoda attīstījusies no latviešu valo-

- Daudz laika pavadu, rakstot dzejoļus. Tad sēžu savā istabā, esmu savā neparastajā pasaulē un man neko citu nevajag. Daudz klausos arī mūziku – man ļoti patīk klasiskā mūzika, skatos televizoru, pastaigājos. Patīk, ka vecāki man lasa grāmatas, jo tā ir ļoti interesanta lieta. Eju arī uz teātriem.

- **Jūsu vēlējums citiem studentiem?**

- Ja cilvēkam ir kāda problēma, jāatceras, ka nav bezizejas situāciju. Dzīve allaž parādīs kādu izeju no problēmas. Tādēļ ceriet uz gaišo nākotni un mīliet savu nākamo profesiju!

- **Kāda ir jūsu garīgā pasaule?**

- Tā ir gaiša, raiba pasaule ar nepārstāvētiem cilvēkiem, kuri mīl cits citu, mīl dabu.

Sevišķi man patīk jūra. Kad dvēselē ir mazs nemiers, braucu pastaigāties uz jūras malu. Atgriežas miers un labs garastāvoklis. Es vienmēr ticu labajam. Mana garīgā pasaule ir saulaina. Cilvēkiem es dāvinu mazu saules stariņu no savas dvēseles!

Atbildes uzklusijusi
MĀRA SADOVSKA

Šī atzinība ir liels gods

Profesore **DACE MARKUS** Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē docē fonētiku un Filoloģijas fakultātē vada Baltu filoloģijas nodaļu. Nesen profesore saņēmusi ievērojamu atzinību – Zinātņu akadēmijas Īstenā locekļa goda nosaukumu. “Valoda rāda arī domāšanas veidu,” saka Dace Markus. Saruna ar profesori – par augsto novērtējumu, tā priekšrocībām, baltu valodas pētniecības perspektīvām.

- **Kāda ir Īstenā locekļa statusa piešķiršanas procedūra? Kādas priekšrocības dod šī atzinība?**

- Latvijas Zinātņu akadēmijā ir izstrādāta zinātnieku izvirzīšanas sistēma, tajā ietilpst akadēmiku rekomendācijas, nodaļas un Senāta atbalsts un vēlēšanas, kas ir aizklātas, demokrātiskas. Vēlētāji ir zinātnieki, Īstenie locekļi, neesmu skaitījusi, bet “klist runas”, ka tie pārsvarā ir eksakto zinātņu pārstāvji. Šī attiecība starp humanitārajiem un eksaktajiem ir līdzīga kā Universitātes Senātā un Saeimas sapulcē.

Vēlēšanu rezultātus līdz galam nesagaidīju, biju ļoti uztraukusies. Kopumā tas bija satraucošs pārdzīvojums. Šī atzinība ir ļoti liels gods un arī pienākums.

Goda tituls paver plašākas iespējas zinātniskajā, organizatoriskajā darbā. Saistīties ar Zinātņu akadēmiju – tā man ir jauna pasaule; šiem zinātniekiem ir milzīga pieredzes bagāža. Paveras iespēja piedalīties kopējos pasākumos, programmās. Tas ir ne tikai vērtīgi, bet arī aizraujoši! LU rektors Ivars Lācis, prorektors Indriķis Muiznieks un es esam ievēlēti arī Zinātņu akadēmijas Senātā. Un tas jau ir nopietni.

Īstenā locekļa statuss uzliek arī jaunus pienākumus, pētnieciskais līmenis nemītīgi ir jāuztur. Jāpiedalās dažādos organizatoriskos pasākumos, jāpalīdz organizēt sēdes, izstādes, tikšanās ar goda locekļiem. Humanitāro zinātņu jomā goda locekļi ir mūsu ievērojamākie rakstnieki, aktieri, mākslinieki.

- **Kāds ir ceļš līdz Īstenā locekļa statusam?**

- Ļoti reti zinātnieks ar nepieciešamajiem grādiem kļūst par Īsteno locekli uzreiz, sākumā viņš ir korespondētālocekļa statusā. Es biju ko-

respondētālocekle divus gadus, parasti gan šis laiks ir ilgāks. Korespondētālocekļis ir kā pakāpe, lai varētu startēt augstāk. No valodniecības ir maz Īsteno locekļu – Aina Blinkena, Viktors Ivbulis, Valentīna Skujiņa.

- **Vai jums piešķirtā atzinība dos ieguldījumu arī Baltu valodu nodaļas darbā?**

- Tas jau tagad dod lielāku stabilitāti, plašāku atzinību, tātad arī sakarus. Ļoti svarīgs moments Īsteno locekļu kandidātu ceļā uz nosaukuma piešķiršanu ir uzstāšanās ar lekciju Zinātņu akadēmijas Senātā, tā ir nopietns pārbaudījums un tiek stingri vērtēta. Parasti lektorus uzaicina pa diviem. Es uzstājos kopā ar rektoru Ivaru Lāci. Katrs stāsta par saviem zinātniskajiem sasniegumiem – jāparāda, ko esi izdarījis, kādos projektos piedalījies. Tā nu mēs centāmies – optometrijā un fonētikā.

- **Kādi būtiskākie darbi iecerēti Baltu filoloģijas nodaļā?**

- Mums ir zinātnisko rakstu krājums “Baltu filoloģija”, ko izdod Baltu valodu katedra. Artūra Ozola piemiņai veltītā konference kļūst par starptautiski arvien nozīmīgāku pasākumu. Literatūras katedrā docētāji pastāvīgi organizē konferences literatūrzinātnē un folkloristikā, gatavojas lielākam pētniecības projektam. Ir Tālākizglītības centrs, kas šogad ļoti aktīvi strādā ar skolotājiem. Ir jau starptautiski pazīstamais centrs “Feministica Lettica” Ausmas Cimdiņas vadībā. Silvija Radzobe ļoti aktīvi strādā ar topošajiem teātra zinātniekiem, Janīna Kursīte – ar folkloristiem. Esam noorganizējuši arī fonētikas laboratoriju, ko vada doktore Juris Grigorjevs, nupat esam ieguvuši savā rīcībā ļoti modernu aparatūru. Piedalāmies vairākos starptautiskos projektos. Pētām valodas skaņas – akustiskās analīzes rezultāti noder daudzās jomās: kriminālistikā, logopēdijā. Projektam Wintalker Voice esam nesen nodevu latviešu valodas zilbju reģistru, tiek veidota programma datorekrāna nolasīšanai neredzīgajiem – tas, ko uzraksta, nav redzams, bet saklausāms. Šāda tehnoloģija ir ļoti moderna.

Rektors atzīmēja, ka letonika būs

prioritārs virziens, un tas arī ir mūsu galvenais uzdevums. Vēlamies ar saviem letonikas pētījumiem izskanēt pasaulē. Vasaras sākumā saņemām Amerikas Latviešu fonda atbalstu veco magnetofonu remontam, tas jau izdarīts, tagad varēsim no vecām lentēm pārrakstīt kompaktdiskos ārkārtīgi vērtīgus latviešu valodas dialektu materiālus. Tālāk studenti tos transkribēs un analizēs jaunajā laboratorijā. Ieraksti ir unikāli, arī kurse-
nieku valoda.

- **Vai pasaulē ir interese par baltu filoloģiju?**

- Interese ir ļoti liela, tomēr vēl ir ļoti maz spēku, kas ar to nodarbojas. Fonētikas nozarē, piemēram, ASV strādā īgauņu izcelsmes valodniece Ilse Lehiste, kura pētījusi latviešu valodas laužo intonāciju. Mums ir cieši sakari ar fonētiķi Dzintu Bondu, kuru esam izvirzījuši Zinātņu akadēmijā kā kandidāti ārzemju locekļu vēlēšanās. Tomēr, piedaloties ārzemju kongresos, jūtu, ka neesam pietiekoši plaši popularizējuši savus pētījumus. Ievērojamās grāmatās, piemēram, ir atro-

“..vadošos amatos mums parasti nav valodnieki vai literāti..”

dami pētījumi par pasaules valodu skaņām, bet nav nekā par latviešu valodu. Tātad jāmeklē kontakti ar šiem autoriem un jāpiedāvā savu pētījumu rezultāti.

- **Vai baltieši pasaulē sadarbojas?**

- Jā, ir Baltijas studiju konferences, kur var uzstāties ar saviem referātiem. Šogad tāda bija Tartu, nākamā būs ASV. Ir starptautiskais Baltistikas kongress, citu valstu universitātēs māca latviešu valodu, piemēram, Greifvaldes, Helsinku un Stokholmas universitātē ir ļoti spēcīgas baltu filoloģijas studijas. Sanktpēterburgas Valsts universitātē ir atvērts Baltu valodu centrs, kas sasniedz labus rezultātus latviešu un lietuviešu valodas studijās un pētniecībā. Baltu valodas skan arī Čehijā, Igaunijā, Gruzijā un Itālijā. Jau senas latviešu valodas studiju tradīcijas ir Lietuvā. Mēs savstarpēji sadarbojamies arī ar atsevišķiem valodniekiem citās valstīs.

- **Vai, jūsuprāt, studentu interese par baltu valodām ir pietiekoša?**

das. Ļoti iespējams, ka kāds fenomēns, kas sākumā bijis fantāzija, vēlāk kļūst par realitāti. Atklājumiem nav ierobežojumu laikā, tie var sniegties gan senātnē, gan nākotnē. Aizraujoši, vai ne?

- **Vai letonikai būs tā spoža nākotne, kas tika paredzēta?**

- Protams. Nākotne ir mūsu pašu rokās. Letonika noteikti “izies pasaulē” plašāk nekā līdz šim.

- **Vai valodniekiem būtu aktīvi jāstrādā arī vadošos amatos?**

- Latvijā gan izglītības ministrs vismaz manas dzīves laikā nav bijis valodnieks, Lietuvā tāds gadījums bija. Arī citos vadošos amatos mums parasti nav valodnieki vai literāti. Viļņā, piemēram, vēl nesen universitāšu rektori bija filologi. Mēdz teikt, ka pie mums amatos dominē fizikā. Interesanti. Mums ir labi sakari ar Kaunas Vītauta Dižā universitāti, ar Viļņas universitātēm, un tie arvien vairāk nostiprināsies. Lietuvas studenti mācās latviešu valodu arī pie mums. Savukārt sakari ar Igauniju tieši patlaban nostiprinās.

- **Kas ir būtiskākais Filoloģijas fakultātē šobrīd?**

- Būtiski ir specifiskie zinātņu projekti, ko attīstām, un sākam veidot starpnozaru projektus, piemēram, novadu pētniecību letonikas ietvaros. Tajā varēs piedalīties pilnīgi visi – valodnieki, vēsturnieki, biologi utt. Pasaulē starpnozaru pētniecība ir ļoti progresīvs virziens.

ANDA LASE

KONKURSI

... ar Jumavu

Vasara ir garām, laiks omulīgi iekārtoties klubkrēslos vai dīvānos un palasīt labas grāmatas!

Francs Kafka "PILS". Francs Kafka (1883 - 1924) latviešu lasītājiem jau kļuvis pazīstams ar romānu "Process", kā arī ar periodikā publicētiem stāstiem. Rakstnieka savdabīgais un skaudri neitrālais redzējums ir pamatā visai modernisma un postmodernisma pasaules uztverei.

Romāns "Pils" (1922) ir pēdējais un plašākais Kafkas romāns, kur kulmināciju sasniedz gan eksistences absurditāte, atsvešinātība un atziņas neiespējamība, gan vienlaikus dziļš cilvēciskums un smalka ironija.

Kādā bezvārda ciemā ierodas mērnieks K., kura mērķis ir iekļūt tuvīnā pili. Viņam nākas saskarties ar saltu vienaldzību, barjeru lauzt neizdodas arī Frīdai - K. mīļākajai, kuru viņš atņēmis augstam ierēdnim no pils, K. šķietamajam priekšniekam. Vilšanās seko cita citai, katrs solis tikai attālina no iecerētā. Tomēr K. nevēlas atteikties no ciņas...

Sākot lasīt "Pili", vispirms vajadzētu sagādāt piemērotu romāna -

celtnes plānu, lai nepazaudētu ceļu labirintālās struktūrās, kas vijas cauri gandrīz visiem Kafkas darbiem. Īpaši tas attiecas uz romānu "Pils", kas palicis nepabeigts.

Orientēšanās procesu ievērojami atvieglo Kafkas drauga Makša Broda piezīmes, pēc kurām iespējams rekonstruēt rakstnieka sākotnējo darba noslēguma ieceri: septītajā dienā pēc ierašanās ciemā K. mirst tilta krogā no spēku izsūkuma, tikko saņēmis no pils vēsti, ka viņu atzīst par mērnieku un ļauj palikt. Tādējādi romāns noslēdzas tai pašā vietā, kur sācies, veidojot riņķa kompozīciju. Aplis - gan kā simbols, gan kā geometriskā figūra un skaitlis nulle caurvij visu šo darbu un savā veidā norāda uz K. pūliņu bezcerīgumu, tiecoties uz centru - pili, kamēr viņam ir pieejama vienīgi trajektorija - riņķa līnija.

"Viņa (Kafkas) daiļrade pārvērs ne tikai mūsu priekšstatus par nākotni, bet arī par pagātni."

H. L. Borhess

Pēters Veilers "KREATIVITĀTE - TAVAS VEIKSMES ATSLĒGA"

Spēja radoši organizēt savu dzīvi un veidot pozitīvas attiecības gimenē un darbā, prasme strauji reaģēt uz pārmaiņām, orientēties dažādās situācijās un strādāt profesionāli - tās ir īpašības, kas XXI gadsimta sabiedrībā nepieciešamas ikvienam cilvēkam.

Pēters Veilers (diplomēts psihologs, kura darbi veltīti pašmotivācijas, laika menedžmenta un pašmērķu noteikšanas problēmām) pierāda, ka jebkurš cilvēks spēj būt radošs un attīstīt savu kreativitāti.

Grāmatā sniegtas atbildes uz jau-

tājumiem: kā tikt galā ar lielākajiem kreativitātes kavētājiem - bailēm un stresu; kā veidot "prāta kartes" un ar to palīdzību sakārtot idejas; kā attīstīt savu emocionālo inteliģenci un uzlabot attiecības ar apkārtējiem cilvēkiem gimenē un sabiedrībā; kā rast motivāciju savai privātajai un profesionālajai dzīvei; kādas kreativitātes metodes vislabāk der noteiktas problēmas risināšanai.

Iepriekšējā konkursa pareizās atbildes:

1) "Āda". Autors - Kurcio Mala-partē; tulkotāja - Dace Meiere.

Glezna "Corteo" autors ir Mario Mafai, un grāmatas vāku pēc šīs gleznas noformējusi māksliniece Agata Muze.

2) ... mēs katrs augam - savas vientulības cietumā...

Šis rindas pieder Valdim Atālam.

3) Ē. M. Remarks dzimis 1898.

gadā un miris 1970. gadā.

4) A. Čaka dzejoļu izlase "Tikai tevi" izdota ar Rīgas Domes Kultūras pārvaldes atbalstu.

5) Astra Skrābāne A. Čaka dzeju atdzejojusi franču valodā.

Vienīgā pareizo atbilžu autore ir **Sintija Pilāte** no Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes. Gaidām redakcijā pēc balvas.

Jaunais konkurss

1. Kurā "Jumavas" izdotajā grāmatā varat atrast ieteikumus "projektu plānošanai ar prāta kartēm"?

2. Cik valodās ir izdota A. Čaka dzejas izlase "Tikai tevi"? Cik Čaka dzejoļi šajā izlasē iekļauti?

3. F. Kafkas romānu "Pils" no valodas tulkojusi

4. Kāds ir "Jumavā" izdotā V. Atāla domugraudu un dzejas krājuma nosaukums?

Atbildes gaidām līdz 12. oktobrim Raiņa bulvārī 19, 136. telpā, "UA" redakcijā.

ZANE STRODE

Ziemeļvalstu kinonedēļa Rīgā

No 12. - 18. oktobrim kinoteātrī "Rīga", filmu ciklā "Arsenāls" kino ar Rietumu banku notiks Ziemeļvalstu kino nedēļa.

Programmu veido septiņas filmas no piecām Ziemeļvalstīm - Somijas, Zviedrijas, Dānijas, Norvēģijas un Islandes. Visas piedāvātās filmas ir veidotas laika posmā no 1999. - 2001. gadam.

Filmu programmu iekļautas vairākas izcilas filmas, kas ir guvušas panākumus pasaules kinofestivālos. Pirmo reizi Latvijā tiks demonstrēta slavenās zviedru aktrises, bet tagad arī režisores Līvas Ulmanes filma "Neuzticīgā", kas veidota pēc Ingmara Bergmana scenārija. Filma izpelnījās plašu atziņu 2000. gada Kannu kinofestivālā. Pie programmas "naglām" pieder arī šajā pavasarī "Gadsimta filmu parādes" ietvaros demonstrētā zviedru režisora Roja Andersona melnā komēdija "Dziesmas no otrā stāva".

Filma "Kopā" ir Latvijā jau no filmas "Sasodītā mila" pazīstamā zviedru jaunās paaudzes režisora Lukas Modisona sadzīves komēdija, kas stāsta par zviedru hipiju komūnu septiņdesmitajos gados.

Dāniju pārstāv Jākoba Grēnlīkes filma "Gaismas sirds". Tā ir pirmā mākslas filma, kas filmēta eksotiskajā ziemeļu salā Grenlandē un kuras pamatā ir stāsts par salas iedzīvotājiem.

Islandiešu filma "Reikjavika 101" centrā ir Islandes galvaspilsētas Reikjavikas vētrainā nakts dzīve un trīsdesmitgadnieka nihilisms. Filmas režisors Baltasars Kormakurs ir Islandē plaši pazīstams aktieris, kas Latvijā redzēts Fridrika Tora Fridriksona filmā "Visuma engēļi".

Filma "Aberdina", kas pārstāv Norvēģiju, ir filmēta galvenokārt Skotijā. Tas ir road movie, kurā galvenie varoņi ir jauna, karstasinīga "japīte" Kaiza, uz lielceļa sastaptais šoferis Klifs un savas iedzeršanas

dēļ grūti transportējama "krava" - Kaizas tēvs.

"Nelaimīgā mila" - jaunā un talantīgā somu režisora Olli Sārelas jaunākā filma. Helsinku priekšpilsētas kriminālā autoritāte kļūst par Kristum līdzīgu figūru. Mīlestība un piedošanas skarbā vidē.

Ziemeļvalstu kino dienas Latvijā organizē Starptautiskais Kino centrs. Tās atbalsta: Scandinavian Films, Nordic Baltic Film Fund, Ziemeļu Ministru Padomes Informācijas birojs Latvijā, Latvijas Nacionālais Kino centrs, Rīgas Dome, Ziemeļvalstu vēstniecības Latvijā.

"UA" lasītājiem piedāvājam konkursu:

1. Kāds sakars islandiešu dziedātājam Bjorkai ar islandiešu filmu "Reikjavika 101"?

2. Kura no Ziemeļvalstu filmu nedēļā izrādītājam filmām ir balstīta uz patiesu epizodi slavenā zviedru režisora Ingmara Bergmana dzīvē?

Diena, datums	17.30	19.30	22.20
Piektdiena, 12.10	100' Dziesmas no otrā stāva	ATKLĀŠNA. 106' Kopā	
Sestdiena, 13.10	84' Nelaimīgā mila	148' Neuzticīgā	92' Reikjavika 101
Svētdiena, 14.10	113' Aberdina	20.00 100' Dziesmas no otrā stāva	
Pirmdiena, 15.10	92' Gaismas sirds	92' Reikjavika 101	
Otrdiena, 16.10	84' Nelaimīgā mila	113' Aberdina filmu stāda priekšā Jans Eriks Holsts no Norvēģijas Filmu institūta	
Trešdiena, 17.10	113' Aberdina	20.00 106' Kopā	
Ceturtdiena, 18.10	148' Neuzticīgā	20.30!!!!!! 92' Gaismas sirds	100' Dziesmas no otrā stāva

3. Kādas slavenas zviedru grupas mūzika skan filmā "Kopā", kas stāsta par hipiju laikiem Zviedrijā?

4. Kā sauc pilsētu Skotijā, uz kuru dodas galvenie varoņi vienā no Ziemeļvalstu filmu nedēļā izrādītājam filmām?

Pirmajiem diviem pareizo atbilžu autoriem - divas brīvbiļetes uz kādu no Ziemeļvalstu filmu nedēļā izrādītājam filmām.

Atbildes gaidām līdz 12. oktobrim "UA"redakcijā, Raiņa bulv. 19, 136. telpā.

Laižam uz kino!

Sveiki atkal, mīļie! Kā jau ierasts, nedaudz informēšu jūs par dažām no jaunajām "Baltic Cinema" izrādītājam filmām. Runa būs par animācijas filmu "Šreks", kuru kinoteātrī "Kino 52" sāks demonstrēt no 12. oktobra "un" "Mākslīgais intelekts" (kino "K. Suns" no 9. oktobra), kā arī "Bridžitas Džounsas dienasgrāmata" (kino "Oskars" no 28. septembra).

Animācijas filma "Šreks" ir jauka multene tumšos toņos (kas, starp citu, nemaz tai nenāk par sliktu). Multene par īgnu milzi, kurš kādā jaukā dienā atpazīst savā it kā vientuļajā ielejā, dažnedažādu pasaku varoņu ielienkumā. Tur ir gan trīs sīvētiņi, gan dažādas princeses, gan arī bruņinieki, un kur tad šādās reizēs bez pūķa! Tā nu viņi tur visi čupojas un darbojas uz nebedu. Starp citu, vienu no balsīm ir ierunājis pazīstamais komiķis Edijs Mērfijs. Multene ir reklasējoša un izklaidējoša, kādai tai arī vajadzētu būt. Ja ir iespēja, iesaku apmeklēt.

Kā jau iepriekš minēts, no 9. oktobra kino sāks demonstrēt filmu "Mākslīgais intelekts". Tē nu ir dziļi

jāievelk elpa un lēnām jānovelk: "Jā, tas ir kaut kas!!!". Neapšaubāmi, pēdējā pusgada (manuprāt), ja ne pat visa gada labākais darbs. Stīvens Spilbergs šoreiz ir pārstēdzis ne tikai kritiķus, bet laikam jau arī pats sevi. Skumjš stāsts ar nebūt ne Holivudai tradicionālajām beigām. Vai mākslīgajā ir iespējams arī kaut kas īsts un dabīgs? Mazs zēns (vai varbūt tomēr robots), kurš izmisīgi cenšas panākt tikai vienu - mātes mīlestību. Izrādās, ka pasaku laumiņas tomēr nespēj izpildīt visas vēlēšanās, lai cik skumji tas arī nebūtu. Filmas zvaigzne, neapšaubāmi, ir pusaudzis Halijs Džouls Osments, no kura nebūt neatpaliek Džads Lovs (vienīgi viņam ir tikusi otrā plāna loma). Šī filma noteikti ir tā vērtā, lai par to maksātu un redzētu.

Vēl nedaudz informācijas par filmu, kuru no 28. septembra demonstrē kinoteātrī "Oskars" - "Bridžitas Džounsas dienasgrāmata". Romantiska komēdija ar nelielu salkanības piegāzi. Kas ir Bridžita Džouns un kā viņa mēģina sevi ierāmēt stereotipos, varat uzzināt, noskatoties filmu, bet visam pasāku-

mam pamatā ir reāls cilvēks no dzīves (tā stāsta aizkulisēs) un viņa darba rezultāts. Ja metat kapeiku, iet vai neiet, centieties uzmest tā, lai būtu jāiet.

Uz iepriekšējā konkursa jautājumiem atbildes iesūtīja pat daži lasītāji, un, jā, negodīgais (ne)laimes rats nelika viņiem vilties. Jāpiemin citīgākā pareizo atbilžu sūtītāja **I. Kuka**, kura jau labu laiku pirms avīzes iznākšanas sāk terorizēt konkursa veidotāju ar pareizo atbilžu gūzmu. Šoreiz nepublicēsim iepriekšējās reizes pareizās atbildes, jo laiks jaunam konkursam.

1. Kāpēc milži ir īgni? a) Vitamīnu trūkums organismā kopš bērnības. b) Viņiem ir reizes. c) Milži nemaz nav īgni, viņi ir jautrības iemiesojums. d) Viņas visas ir stulbas.

2. Kāpēc laumiņas nevar izpildīt

reklāmas foto

visas vēlēšanās? a) Laumiņas nevar neko, tā lūk! b) Viņām ir daudz citu darbu, nevar jau tikai izpildīt kaut kādas vēlēšanās. c) Izpilda tās, par kurām maksā.

3. Kas sarakstījis Bridžitas Džounsas dienasgrāmatu? a) Protams, ka Bridžita Džouns. b) Kaut kāda nenozīmīga avīzes līdzstrādniece. c) Tas nevienu neinteresē.

4. Vai animācijas filmā "Šreks" ir arī sekss? a) Fui nē, tas taču ir nepiedienīgi!! b) Jā, bet tikai tiem, kas sēž pēdējā rindā. c) Varētu pat teikt, ka tā ir mult pornofilmā. d) Kāds sekss dokumentālajā filmā!?!?

5. Kā var uzveikt robotus? a) Uzlejot skābi vai izšaujot no lielgabala. b) Tas nav iespējams, viņi ir viltīgi kā

lapsas. c) Speciālisti no Japānas var, viņiem ir pieredze cīņā ar godzillu un "Takeši pili".

6. Vai Bridžitai Džounsai izdodas īstenot savas ieceres? a) Jā, viņa taču ir dzelzs lēdija. b) Viņai izdodas realizēt tikai labās ieceres. c) Ja kļūst par neveiksminieci ir iecere, tad jā. d) Nē, viņai nekad nekas neizdodas.

Tas nu šoreiz laikam viss. Kā jau ierasts, atbildes sūtiet uz pasta kastīti, un gan jau atkal kādu ķers likteņa trieciens, piešķirot brīvbiļetes uz riebiņām filmām. Jā gan.

B. S. ŠVINSKIS

LU - 82

LU Vēstures muzeja stāsts par izstādi "Korporāciju gadsimts"

(Turpinājums. Sākums "UA" nr. 2)

Pirmā pasaules kara laikā, 1915. gada vasarā, Rīgas Politehnisko institūtu (RPI) evakuēja uz Krieviju. Karš vēl nebija beidzies, kad sākās revolūciju laiks. Pasaulē bruka impērijas, un uz to drupām dibinājās jaunas nacionālas, neatkarīgas valstis, to vidū arī Latvija, kuru proklamēja 1918. gada 18. novembrī. Nacionālās atbrīvošanās cīņu laikā, 1919. gada 28. septembrī, kādreizējā RPI ēkā svinīgi tika atklāta Latvijas Augstskola (kopš 1922./23. māc. gada – Latvijas Universitāte – LU). Jaunā augstskola kļuva par vienu no būtiskajiem latviešu tautas brīvības manifestiem, jo tā dzima un veidojās līdz ar mūsu Latvijas valsti, bet vēlāk šī Universitāte jau pilnveidoja Latviju pašu. Bijušajā RPI dibinātā krievu studentu korporācija Fraternitas Arctica un divas latviešu studentu korporācijas – Selonija un Talavija turpināja savu darbību Latvijas Universitātē. Latviešu studentu korporācijas no Tērbatas (Lettonia, Lettgallia, Latvia un Ventonia), Pēterpils (Fraternitas Petropolitana – tagadējā Fraternitas Metropolitana) un Maskavas (Fraternitas Moscovensis – tagadējā Fraternitas Lettica) augstskolām pārnāca uz LU. Daudzi studenti brīvprātīgi un aktīvi iesaistījās cīņā par Latvijas valsti, tās neatkarību un brīvību. Jau 1918. gada 20. decembrī latviešu studentu korporācijas Lettonia, Selonija, Lettgallia, Talavija un Fraternitas Lettica saformēja Studentu rotu, kas iekļāvās pulk-veža O. Kalpaka (1882 – 1919) bataljona sastāvā kā Atsevišķā rota. Pirmais Atsevišķās studentu rotas komandieris bija kapteinis N. Grundmanis (1896 – 1919) no studentu korporācijas Selonija. 1922. gada 27. oktobrī Latvijas pirmais ārlietu ministrs, Tāl! fil! Z. A. Meierovics (1887 – 1925) uzdāvināja šai rotai karogu, kuru pēc O. Kalpaka bataljona Atsevišķās studentu rotas karavīru pilnsapulces lēmuma glabāja pēc kārtas ik gadus studentu korporāciju Lettonia, Selonija, Lettgallia, Talavija un Fraternitas Lettica konventos, jo šo korporāciju locekļi no 1918. gada līdz 1919. gadam atradās minētajā rotā. Karoga oriģināls līdz mūsdienām nav saglabājies. Pašreiz tiek lietots atjaunotais un 1991. gada 11. novembrī iesvētītais karogs. Tas ir apskatāms arī izstādē. Savukārt 1925. gada 6. jūlijā Prezidiju Konventa (P! K!) latviešu korporācijas pasniedza karogu Bruņoto vilcienu pulkam. Jaunatklātās Latvijas Augstskolas tikko iesāktā mācību darbu 1919. gada rudenī pārtrauca Bermonta uzbrukums Rīgai. Universitātes vadība izlaida uzsaukumu, kurā aicināja studentus un mācībspēkus ķerties pie ieročiem un stāties savas valsts aizstāvju rindās. Uzsaukumā bija teikts: "... Turiet vērā, ja nebūs Latvijas, nebūs arī Latvijas Augstskolas, nebūs mūsu kultūras..."

Atbildot šim aicinājumam, 1919. gada 9. oktobrī tika izveidots Studentu bataljons, kurā ietilpa arī daļa Atsevišķās studentu rotas karavīru, kuri tajā brīdī atradās Rīgā. Pēc cīņām Studentu bataljo-

nu pārformēja par Tanku bataljonu, ko vēlāk ietilpināja Autotanku pulkā. 1931. gada 9. oktobrī bataljonam uzdāvināja karogu, ko pēc mākslinieka A. Čirūļa (1883 – 1942) zīmējuma darināja Latvju sieviešu nacionālā līga.

1919. gada 11. novembrī tika dibināts Lāčplēša kara ordenis ar devīzi "Par Latviju". Lāčplēša kara ordeni ir saņēmuši daudzi studenti no dažādām latviešu studentu korporācijām (īpaši no studentu korporācijām Selonija, Talavija, Lettonia, Fraternitas Lettica). Latviešu studentu korporāciju pārstāvi ir izcēlušies ar varoņdarbiem, nepārprotami sekmējuši valsts drošību, veicinājuši kara un kauju izcīnīšanu Latvijas Brīvības cīņu gados (1918 – 1920). Lāčplēša ordeņa kavalieru vidū ir minams arī studentu korporācijas Vendia filistrs ģenerālis R. Dambītis (1881 – 1957), kura vārds vēlāk saistījās arī ar Universitātes vēsturi un tās mācību spēkiem. Visi augstāk minētie notikumi un fakti apliecina latviešu studentu korporāciju ļoti ciešās saites ar Latvijas armijas dibināšanu un tās tālāko vēsturi. Ne velti kopš 1933. gada mūsu Latvijas Universitātes devīze ir SCIENTIAE ET PATRIAE (Zinātnei un Tēvzemei). Jau ar savas pastāvēšanas pirmo dienu LU kā augstskola kalpo tautas izglītības un zinātnes attīstībai, bet, no otras puses, tās studenti vienmēr ir stājušies cīņā par valsti, lai aizstāvētu Latvijas valsti un līdz ar to arī savu augstskolu. Vairāki studenti nepārnāca no kaujas lauka, ziedojot sevi tēvzemes brīvībai. Viņu vārdi vēl šodien stāv iekalti piemiņas plāksnē LU Mazajā aulā. Plāksne tika izgatavota pēc A. Birzenieka (1893 – 1980) meta, atklāta un iesvētīta 1922. gada 31. maijā. Komunistiskā režīma gados piemiņas plāksni iznīcināja, taču 1994. gadā, sagaidot LU 75 gadu jubileju, to atkal atjaunoja.

Pēc uzvaras Brīvības cīņās studentu korporāciju locekļi atgriezās LU, lai turpinātu mācības, kalpotu zinātnei un aktīvi piedalītos savas valsts sabiedriskajā dzīvē. Likums noteica, ka ikviens Brīvības cīņu dalībnieks, vienalga, latvietis vai vācietis, krievs vai ebrejs – abiturients vai kādreizējais students – vienu gadu bez maksas drīkstēja studēt LU. Laikā līdz Otrajam pasaules karam LU nodibinājās vairākas jaunas latviešu un arī viena krievu tautības studentu korporācija Ruthenia. No tām divas studentu korporācijas šodien savu darbību nav spējušas atjaunot. Tās ir Salgalia (latviešu studentu korporācija) un Ruthenia. Pati pirmā brīvā Latvijā nodibinātā latviešu studentu korporācija ir Tervetia (dibin. 1922. gada 30. aprīlī). No citām studentu korporācijām tā atšķiras ar to, ka visi tās dibinātāji tajā laikā bija LU studējošie latviešu armijas aktīvie un atvaļinātie virsnieki – kādreizējie Brīvības cīņu dalībnieki. Daži no viņiem bija arī Lāčplēša kara ordeņa kavalieri. Korp! Tervetia dibinātāju vidū bija arī Latvijas kara flotes komandieris un admirālis (kopš 1938. g.) T. Spāde (1891 – 1970).

Latvijas Universitāte pavēra iespēju studēt arī sievietēm, kuras līdz tam tradicionāli veica savas mātes, meitas, māsas un sievas pienākumus ģimenē. Akadēmiski izglītota sieviete XX gadsimta sākumā latviešu dzīvē bija jauna un neparasta parādība. Studijas LU bija sieviešu-studenšu ceļš uz akadēmisko izglītību, zinātni un sabiedrisko dzīvi ārpus šaurā ģimenes loka. Tas bija ceļš – Per aspera ad astra ("Caur ērkšķiem pie zvaigznēm"). Latviešu sieviete nostājās blakus vīrietim kā jaunās paaudzes audzinātāja izglītības, zinātnes, kultūras jomā un aktīva darbiniece valsts sabiedriskajā dzīvē. Lai studiju laikā būtu vieglāk apvienot savas intereses, kā arī aizstāvēt tās un nodrošināt to pēctecību, latviešu studentes sāka dibināt savas korporācijas. Viņas drosmīgi sekoja kaimiņzemes Igaunijas studenšu piemēram, kuras jau 1920. gada 27. oktobrī bija nodibinājušas pašreiz pirmo un visvecāko studenšu korporāciju pasaulē. Tā darbojas Tartu (Tērbatas) universitātē.

Latvijas Universitātē pirmā studenšu korporācija ir Daugavie-

te (dibin. 1921. gada 21. novembrī). Kā tādai tai bija jāparvar vislielākie šķēršļi, sabiedrības neiecietība un aizspriedumi, no vienas puses, bet akadēmiski izglītoto cilvēku un LU vadības atbalsts, no otras puses. Bieži vien šie atbalstītāji kļuva par studenšu korporāciju Goda filistriem. Pirmajai latviešu studenšu korporācijai sekoja arī citas – Gundega, Dzintra, Imeria..., to skaitā arī viena krievu tautības studenšu korporācija Sororitas Tatiana (dib. 1932. gada 17. janvārī). Studenšu korporāciju simbolika un atribūtika pamatā tradicionāli ir pārņemta no studentu korporācijām, bet ar būtiskām atšķirībām. Studenšu korporācijām nav Alus komāna, tātad nav nekāda sakara ar alus lietošanu u. tml. tradīcijām. Studenšu korporācijām nav rapiēru un paukošanas nodarbību. Atšķirībā no igauņu studenšu korporācijām latviešu studenšu korporācijām nav arī karogu, kuru lieto gājienos. Latviešu studenšu korporācijām nav deķeļu (korporanta trīskrāsu galvassega ar nagu). Latviešu studenšu korporācijas tautietes nēsā melna samta galvas segni ar savas korporācijas trīskrāsu lenti virs pieres daļas. Meitenes, kuras tikko sāk apgūt korporācijas dzīvi, nēsā melna samta galvas segni ar sudraba diegiem izšūtu cirkeli virs pieres daļas, kā arī melnu lentu pār labo plecu uz kreisā sāna pusi ar cirkeli pie lēntas, krūšu labās puses augšdaļā. Tautietes nēsā attiecīgi savas korporācijas trīskrāsu lentu ar cirkeli (izņemot korporācijas dibinātājas, kuras nenēsā cirkeli, bet tikai trīskrāsu lentu).

IRĒNA ONDZULE

(Turpinājums sekos.)

TAS VAR JŪS INTERESĒT

Aicina "Dancītis"

"Bēdu manu lielu bēdu,
Es par bēdu nebēdāju;
Liku bēdu zem akmeņa,
Pāri gāju dziedādam, dancodam'..."

Tā dziedam mēs un līdz ar mums visi, nu jau kopš 1975. gada rudens, kad sanācām kopā pavisam neliels mazuļu pulciņš. Tagad esam izauguši par lielu kolektīvu, kur draudzīgi sadzīvo gan mazie, kam trīs un četri, gan tie, kam jau sešpadsmit.

Mēs esam Latvijas Universitātes bērnu deju un dziesmu ansamblis "Dancītis", un mūsu skolotājas – Uldze un Ilze Dzenes, skolotāja Rutīna un skolotājs Vitauts.

Mūsu skolotājas ik dienas pacietīgi un ar lielu mīlestību māca mūs lasīt dejas ābecē. Tās burtus – dejas soļus un elementus – mazākie iepazīst vienkāršās rotālās un spēlēs, lielākajiem jau jāprot ātri un bez misēkļiem izlasīt arī grūtākus "vārdus un teikumus". Sākot ar pirmajām nodarbībām, mācāmie izjust, izprast katru niansi mūzikā, dejā, lai varētu parādīt dejas raksturu – noskaņu, to izdzīvojot, ne tikai mehāniski atdejojot iemācīto. Pamazām skolotājas izkopi mūsu stāju, kustību koordināciju, ritma izjūtu, muzikalitāti, pakāpeniski atraisot mūsu tēlainību. Cik reizēm sviedru un asaru nenorīt, līdz deja izejojas istajā krāsā!

Mūsu repertuārā ir ļoti daudz dažādu deju un dziesmu – gan latviešu, gan arī citu tautu. Ar prieku dejojām gan mūsu vienkāršās etnogrāfiskās tautas idejas, gan sarežģītās skatuviskās

dejas.

Ienākot kolektīvā, katrs mācāmie savu "es" iekļaut kopējā pulkā, būt disciplinēti, atbildīgi par kopīgo darbu, mācāmie visu paveikt labi. Un ar gandarījumu varam teikt, ka tas, kurš labi strādā mēģinājumu zālē, arī skolā mācās labi un teicami. Esam priecīgi, ka daudzi mūsu absolventi ir sekmīgi Universitātes un citu Latvijas augstskolu studenti un nu jau arī absolventi.

Kā katru gadu, arī šoruden aicinām savā pulkā jaunus dejojāmbēdājus.

Mūsu nodarbības notiek 49. b./d. zālē (ieeja no Vesetas ielas 13).

Pieteikties pirmdienās un otrdienās no plkst. 17.00 līdz plkst. 18.00.

"Dancītis"

"Universitātes Avīze"

(Iznāk katru otro otdienu)

Redaktore ILZE BRINKMANE

Tekstus rediģē Ieva JASINSKA un GINTA LEIKARTE

Fotogrāfs TOMS GRINBERGS

Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA

Datorsārkumu veido GUNTARS STEPĀNS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586

(pastkastīte atrodas LU kancelejā)

Tālruni: 7034328, 7034329; Fakss un aut. atb. 7034330

Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv

Mājas lapa Internetā: http://www.lanet.lv/~luua

Reģistrācijas apliecība Nr. 535.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.

Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.